

Cochylini del 2

Agapeta, Eupoecilia, Aethes (part.)

Agapeta hamana (L.)

4268

Dania: NWZ:
Kattrup Skov
25.7.1978 E.Palm

15-25 mm. Imago flyver sidst på dagen og kommer fint til lys fra maj til august (september). Ikke alle eksemplarer er så stærkt tegnet som ovenstående.

Agapeta hamana (L.)

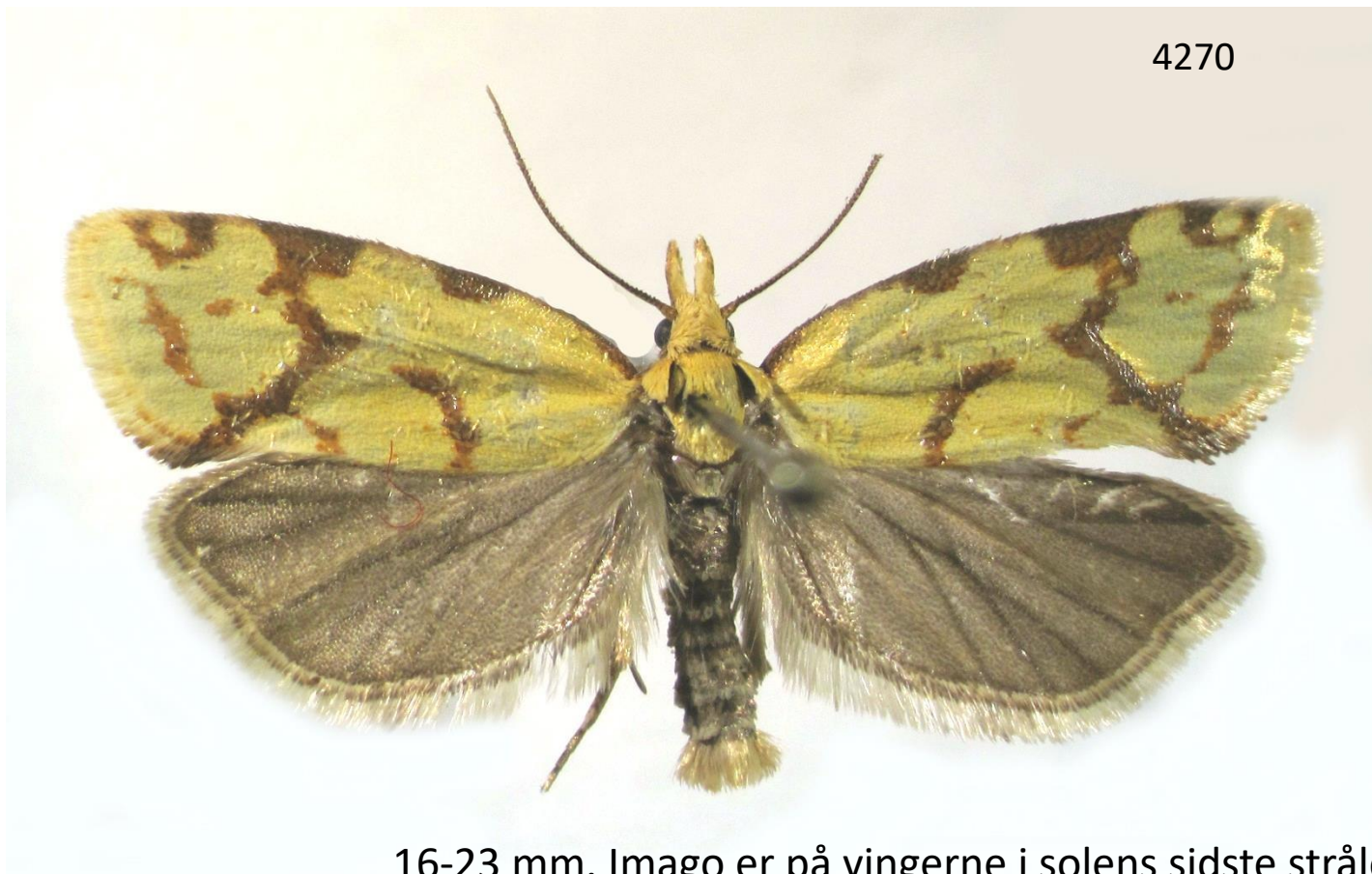
DANIA, SJ, MF89
Sdr. Sejerslev
2.6.2016 E.Palm

Larven lever overvintrende i i rødderne af forskellige tidsler (*Carduus*, *Cirsium* mv.). Udbredt i Europa op til Mellemsverige og Finland. Almindelig.

Agapeta largana (Rebel)

4270

France (12) Aveyron
St. Paul-des-Fonts
26.6.2010 E.Palm

16-23 mm. Imago er på vingerne i solens sidste stråler fra sidst i juni gennem juli. Lokalt ikke sjælden på enge. Præimaginale stadier er ukendte. Kendt fra Grækenland, Rumænien, Ungarn, det vestlige Østrig og jeg har selv fundet den flere steder i det sydøstlige Frankrig.

Agapeta zoegana (L.)

4271

France (38) Isère
Allemont
30.6.2016 E.Palm

15-24 mm. Imago flyver i de sidste lyse timer og kommer fint til lys i juli-august.

Agapeta zoegana (L.)

Dania: NWZ:
Føllenslev
17.7.1979 E.Palm

Larven lever overvintrende i rødderne af Blåhat (*Knautia*) og Knopurt (*Centaurea*). Den forpupper sig i rødderne.

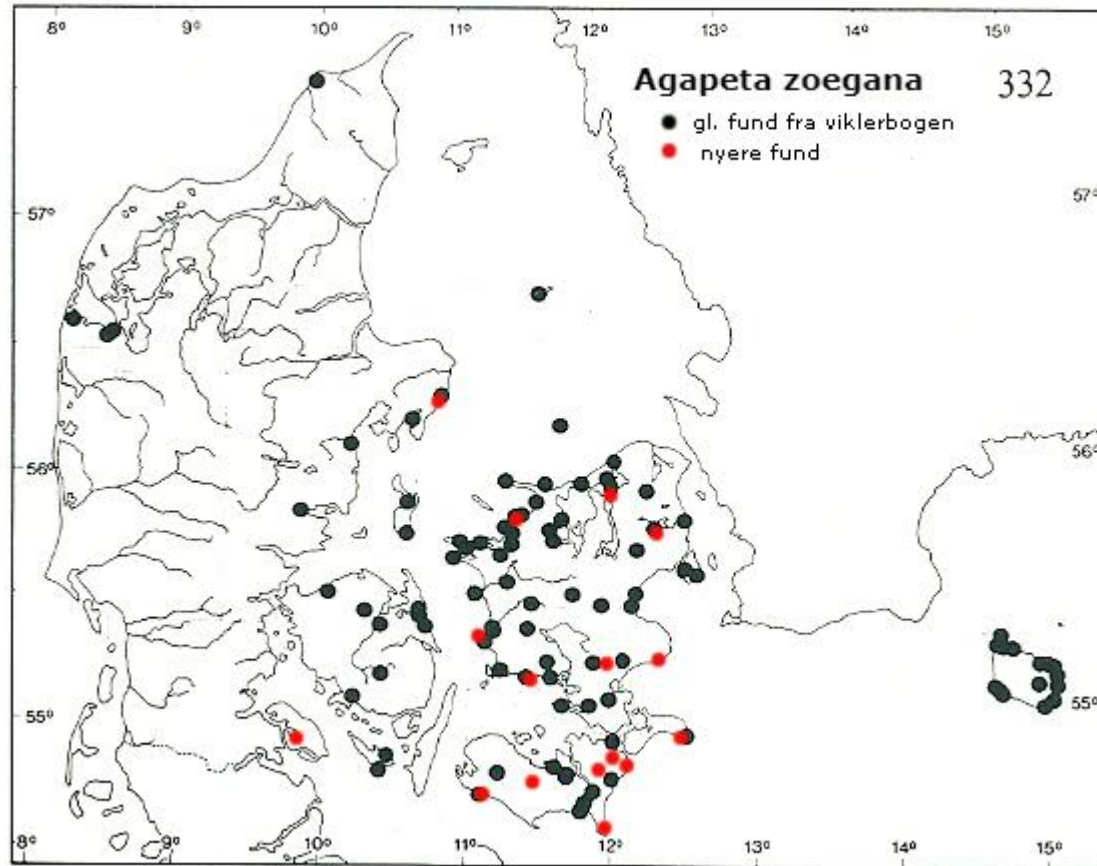
Agapeta zoegana (L.)

France (66) Pyrénées
Orientalis: Llauro
24.6.2012 E.Palm

Ind i mellem dukker eksemplarer op som er formørket i den yderste tredjedel. Disse eksemplarer er gerne mindre end normalt.

Agapeta zoegana (L.)

I Danmark er der ikke mange findesteder i Jylland og arten mangler helt vest for israndslinjen. I det øvrige land er den ikke sjælden, men sjældent talrig. Nordgrænsen går gennem det sydligste Norge, mellemste Sverige og sydlige Finland. Arten når til Ural og Lilleasien.

Eugnosta lathoniana (Hb.)

4279

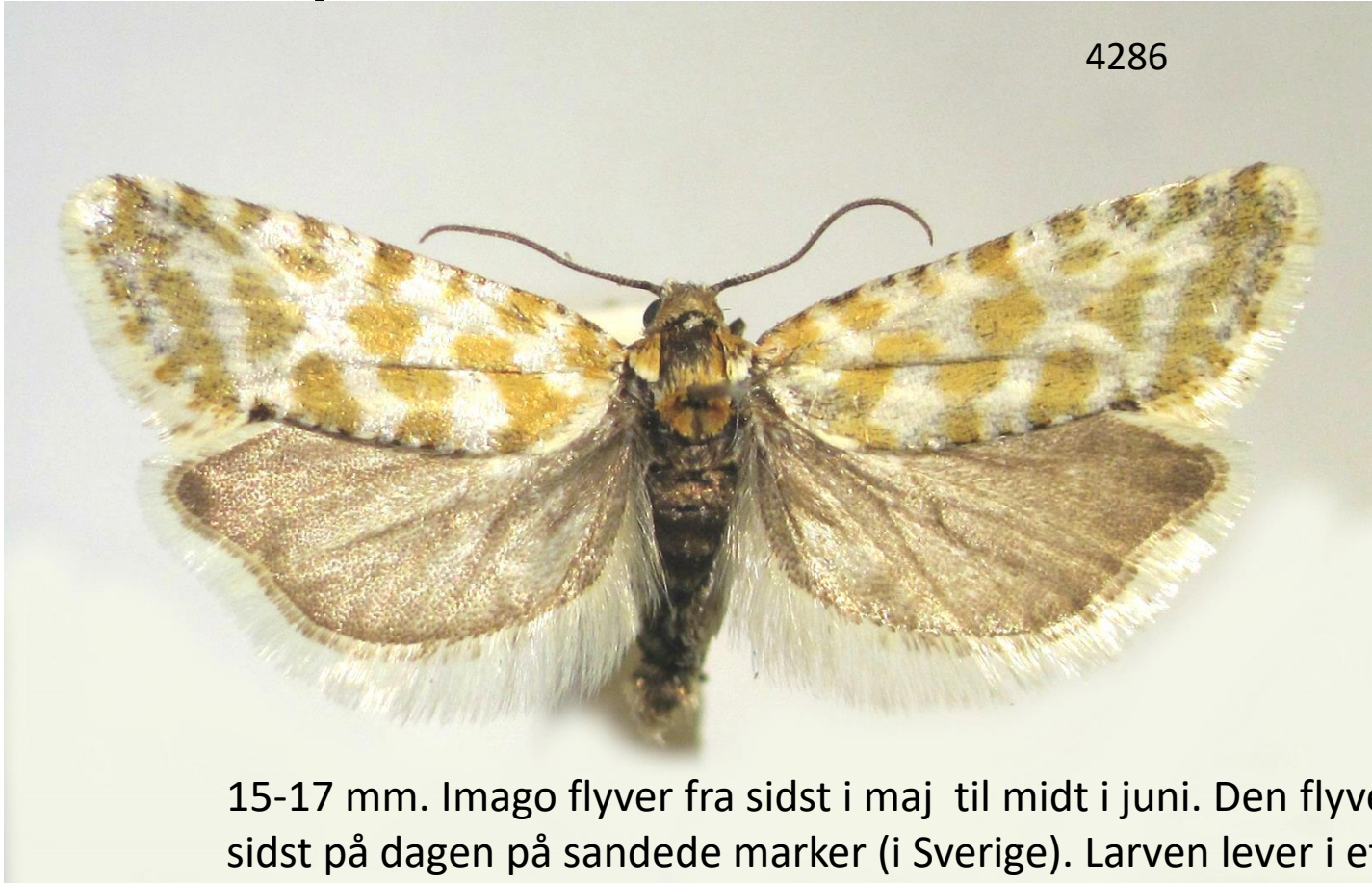
**Spain: León, Antimio
de Abajo 17.6.2012
F.J. Gonzalez Estébanez**

21-27 mm. Imago flyver sidst på dagen fra midt i maj til sidst i juni. Præimaginale stadier er ukendte.

Udbredt i det meste af Sydeuropa, mod nord til Tyskland, men herfra kendes ingen konkrete fund.

Eupoecilia cebrana (Hb.)

4286

15-17 mm. Imago flyver fra sidst i maj til midt i juni. Den flyver sidst på dagen på sandede marker (i Sverige). Larven lever i et spind på Evighedsblomst (*Helichrysum arenareum*) i juli-august.

Skandinavien ligger nord for artens udbredelsesgrænse, men arten fandtes tidligere på 4 lokaliteter i det sydlige Skåne, hvorfra den nu er forsvundet. I Danmark et eks. i 2003 på Bornholm. Fast i Balticum. Der er kun gamle fund fra Schleswig-Holstein.

SUECIA Sk.
Nymö
26.5.1963
Ingvar Svensson

Eupoecilia angustana (Hb.)

4287

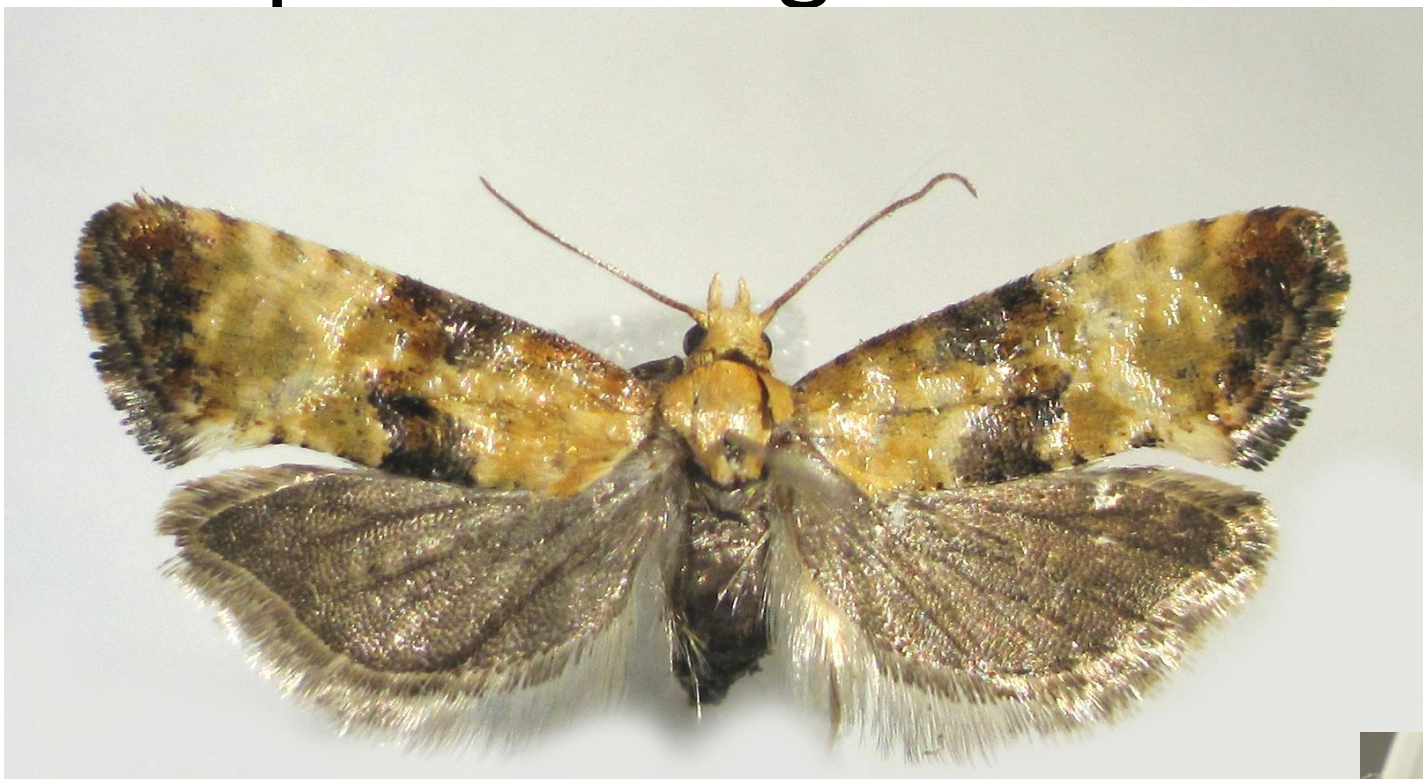

10-15 mm, lidt større i bjergene mod syd. Imago flyver om aftenen og kommer jævnligt til lys i to generationer. Der kan flyve mange over hederne, men den findes også i lysåbne skove o. lign. steder.

DANIA, SJ, MG90
Råbjerg Plt.
10.6.2017 E.Palm

Eupoecilia angustana (Hb.)

Larven lever på Hede-Lyng (*Calluna*) og Tørst (*Frangula*), men også *Lonicera* og *Ribes* og en række andre planter nævnes. Den er fremme fra september til maj og igen i maj-juni-juli.

Dania: SJ, MG81
Birkelev tuegrave
7.6.2014 E.Palm

Eupoecilia angustana (Hb.)

Der er nogen variation. Mørke eksemplarer som ovenstående er sjældne, men de lyse kan være rolige eller urolige i selve tegningsmønstret. Det gule kan være reduceret eller meget fremtrædende, og også farvetonen kan variere lidt. Hannen har normalt lysere, let tavlede bagvinger.

DANIA, SJ, MG90
Råbjerg Plt.
10.6 2017 E.Palm

Eupoecilia angustana (Hb.)

Udbredt i hele Palearktis op til det sydlige og østlige Norge, Mellem Sverige og det mellemske Finland. Almindelig de fleste steder.

**Dania: WJ, MG46
Bordrup Plt, Vest
10.7.2014 E.Palm**

Eupoecilia ambiguella (Hb.)

DANIA:NEZ, PG75
Allindelille Skov
1.6.2011 E.Palm

10-15 mm. Hunnen er mærkbart større end hannen. Imago flyver om aftenen i skov- og buskland i maj-juni.

Eupoecilia ambiguella (Hb.)

Dania B Gudhjem
23.6.1973 E.Palm

DANIA:NEZ, PG75
Allindelille Skov
1.6.2011 E.Palm

Larven lever på Tørst (*Frangula*), men også *Lonicera* og en række andre planter nævnes. I Syd- og Vest-Europa er den et skadedyr på vin.

Eupoecilia ambiguella (Hb.)

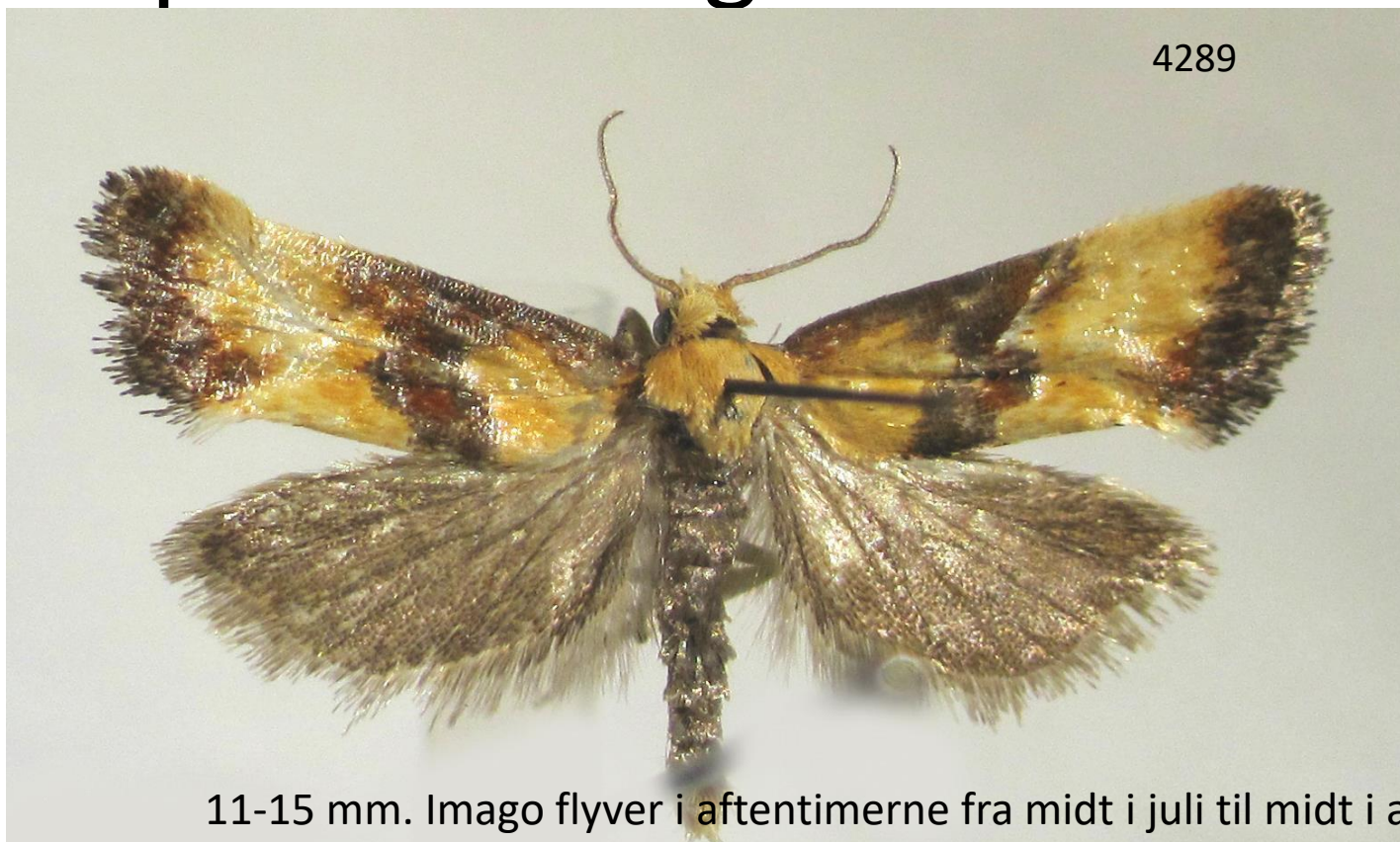

Udbredt i Hele Danmark, men meget lokal og enkeltvist forekommende. Udbredt i Palearktis til Japan og fundet op til det sydlige Norge, Mellemsverige og det mellemske Finland.

DANIA, SJ; MF79
Tingdal Plt.
27.5.2017 E.Palm

Eupoecilia sanguisorbana (H.-S.)

11-15 mm. Imago flyver i aftentimerne fra midt i juli til midt i august og kommer gerne til lys. Den holder til på fugtige enge i Skandinavien. Larven lever på blomster og i frugter af Læge-Kvæsur (Sanguisorba officinalis) i august-september. I Skandinavien kendes arten fra flere lokaliteter på Karmøy og i Hå i det vestligste Norge og Gotland i Sverige. Også Letland og Lithauen. I Tyskland er der ingen fund mod nord. Arten er meget sporadisk forekommende i Europa og mangler også mod syd.

Suecia, Go.
Garda, Kaldängen
8 VII 2001
H. Elmquist

Aethes hartmanniana (Clerck)

4294

13-22 mm. Imago flyver om aftenen fra maj til august (i to kuld?) og kommer gerne til lys.

Dania SZ

Holtug •

1.7.2009 E. Palm

Aethes hartmanniana (Clerck)

Larven lever, overvintrende indtil april, i rødderne af Blåhat (*Knautia*) og Skabiose (*Scabiosa*). Kun kendt fra Europa, hvor den forekommer til Ural. Nordgrænsen går fra det sydvestlige Norge gennem Sverige og det mellemste Finland. I Danmark er den noget lokal, men ofte talrig, hvor den forekommer. Der er ikke mange findesteder udenfor israndslinjen.

**Dania: NEJ:Hvalp-
sund Skovbk.
2.7.1980 E.Palm**

Aethes hartmanniana & piercei

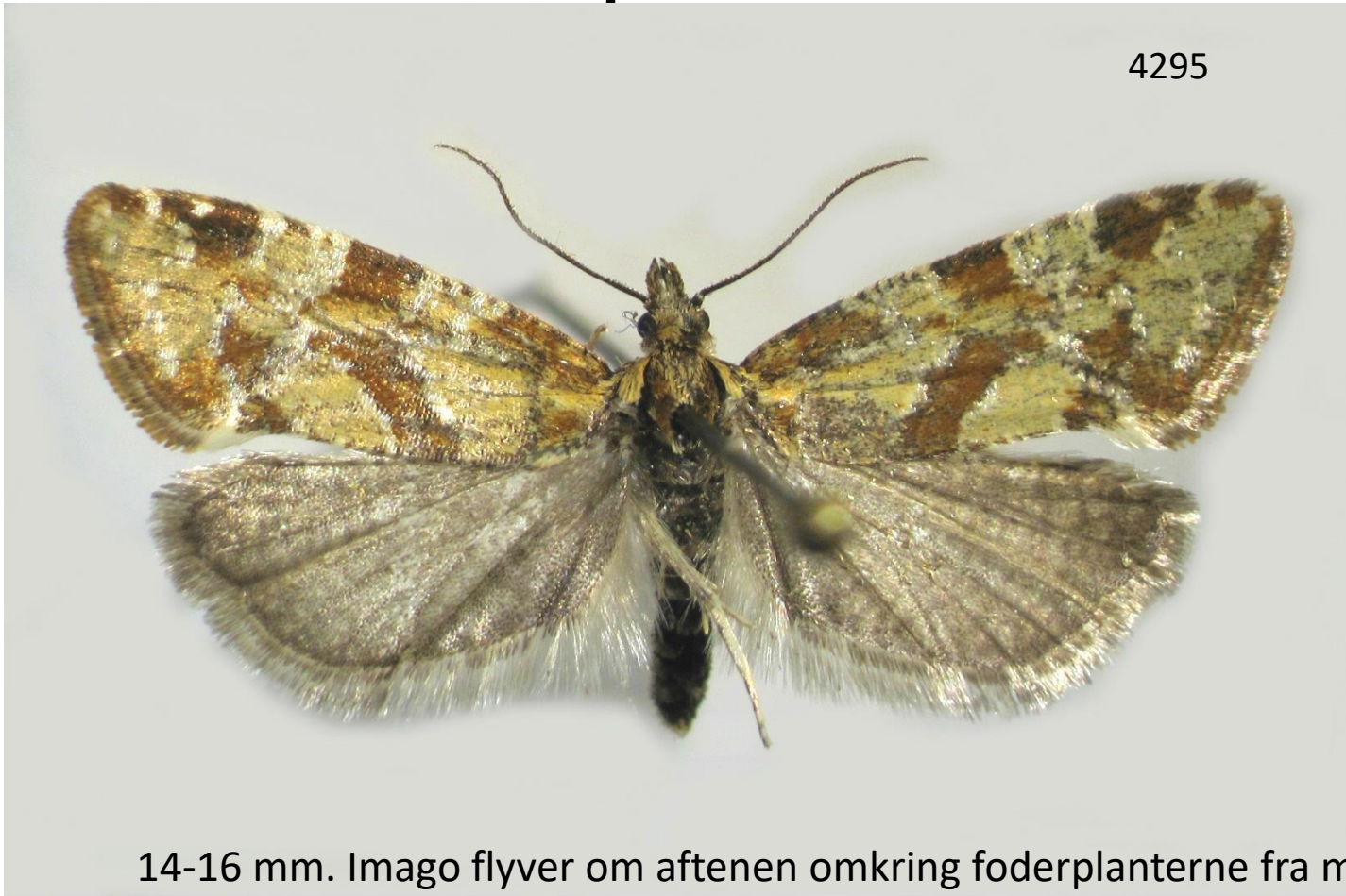

A. hartmanniana (th.) er mere rolig i tegningen, kontrasten mellem de mørke og lyse områder ikke så stor. *A. piercei* (tv.) har tydelige hvide/sølvglinsende, sommetider sortgrænsede afgrænsninger mellem de forskellige farver på forvingen. Denne er en lille smule mere buet nær apex.

Aethes piercei (Obraz.)

4295

14-16 mm. Imago flyver om aftenen omkring foderplanterne fra maj til august, med de flest i juni.

**France (06) Alpes-
Maritimes 1169 m
Col de Vålferrière
22.6.2012 E.Palm**

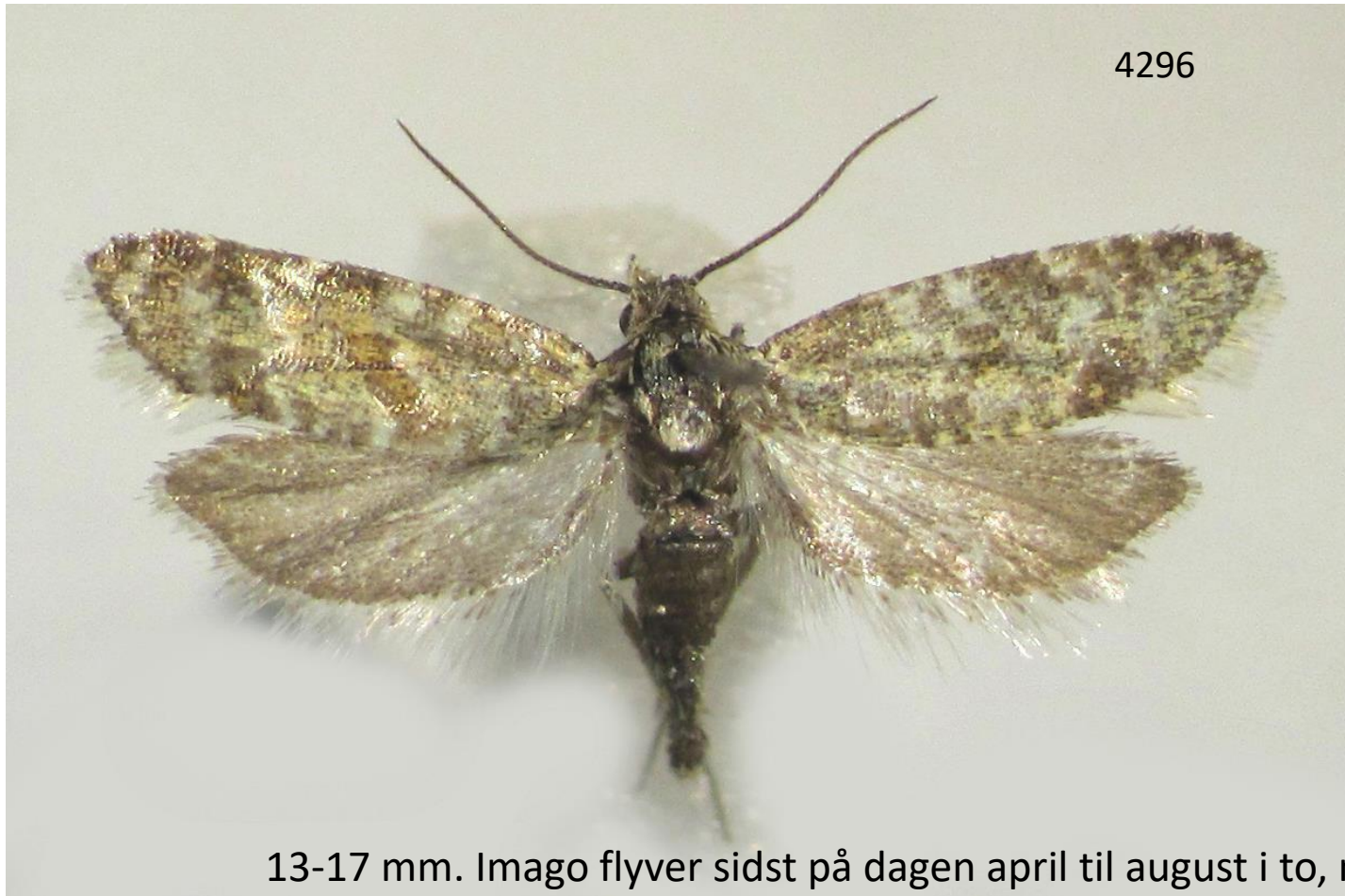
Aethes piercei (Obraz.)

Germania: Bavaria
Weichenfeld/BT
13.6.1998 E. Palm

Larven lever , overvintrende, i rødderne af Djævelsbid (*Succisa*).
Spredt i Europa og i mange lande manglende, men hvor den
forekommer er den ikke sjælden. I Tyskland i øvrigt kun kendt
Fra Thüringen (og mit fund!)

Aethes williana (Brahm)

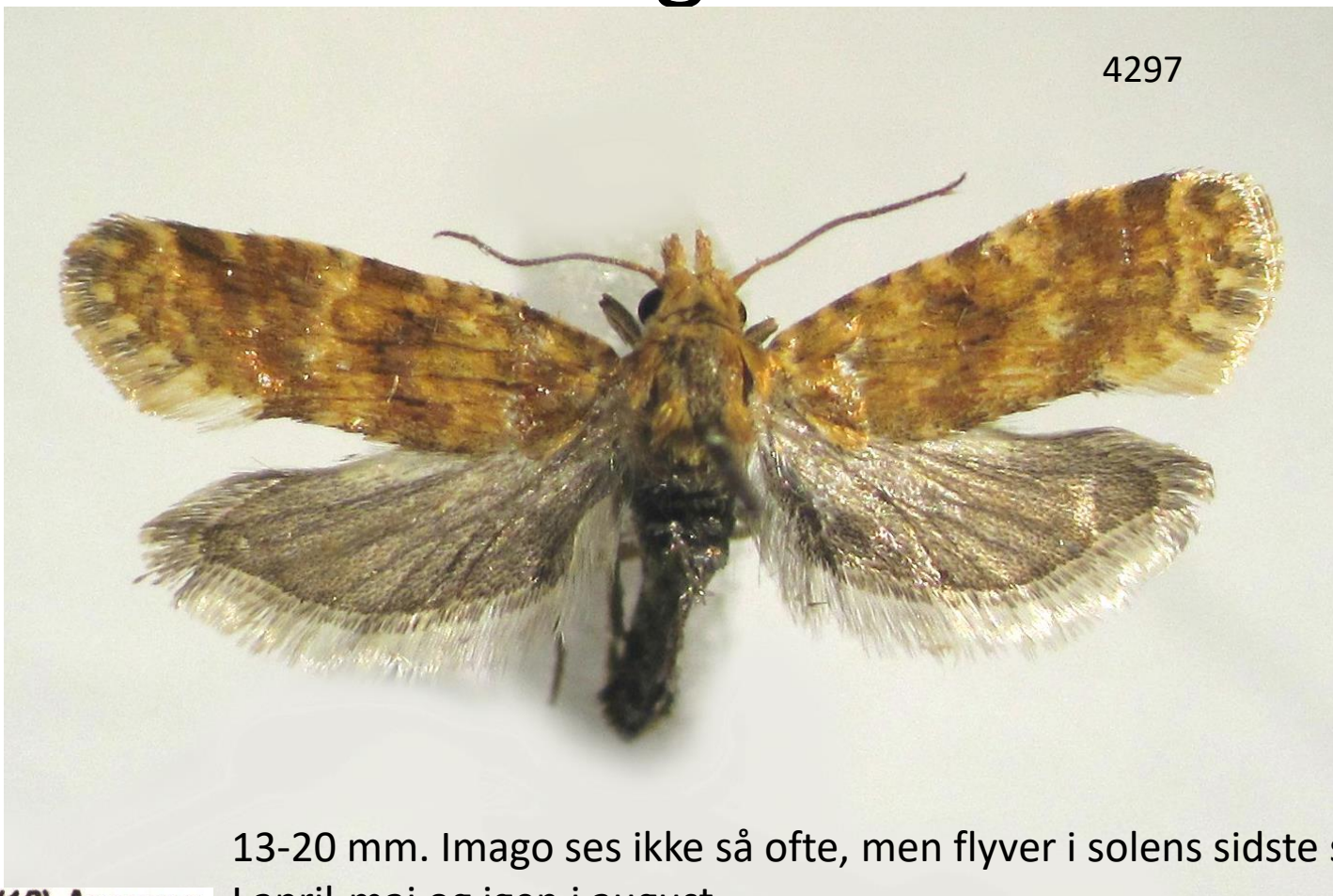

Germania: Förderstedt
Kr. Stassfurt
17.5.1994 E. Palm leg.

13-17 mm. Imago flyver sidst på dagen april til august i to, måske 3, generationer. Larven lever, overvintrende, på i stængler og rødder af Gulerod (*Daucus carota*), hvor den kan gøre skade. Vestpalearktis. I Europa går arten op til Nieder-Sachsen, men i hele det centrale Tyskland er der kun gamle fund.

Aethes margarotana (Dup.)

4297

13-20 mm. Imago ses ikke så ofte, men flyver i solens sidste stråler
I april-maj og igen i august.

France (12) Aveyron
Millau e.la.19.6.2010
kl.21.7.2010 E. Palm
Eryngium

Aethes margarotana (Dup.)

Østrig uden data Larven lever i stængler og rødder af Mandstro (*Eryngium*), i juli og fra september, overvintrende, gerne sammen med andre arter. Vestpalearktis. I Europa kendes den fra Storbritannien til Armenien. I Tyskland er den nordligst fundet i Hessen.

Aethes margaritana (Hw.)

4303

12-17 mm. Imago flyver om aftenen fra juni til august og kommer fint til lys. Tegningen kan næsten forsvinde.

Dania: NWZ: Føl-
lenslev 31.7.1998
E. Palmieg.

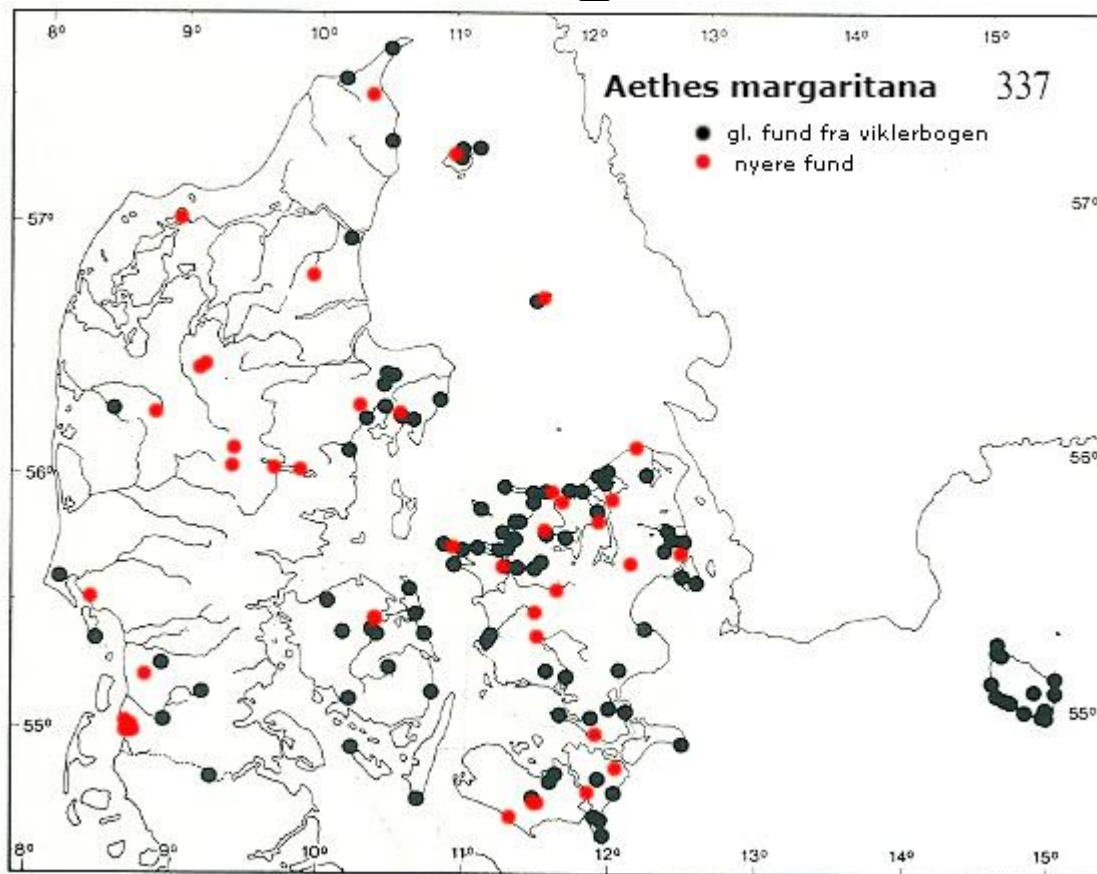
Aethes margaritana (Hw.)

Larven lever, overvintrende, i spind af blomster og frø af forskellige Kurvblomster: Røllike (*Achillea*), Rejnfan (*Tanacetum*), Kamilla (*Chamomilla* og *Matricaria*).

Dania NWZ
Klint 15.7.2009
E. Palm

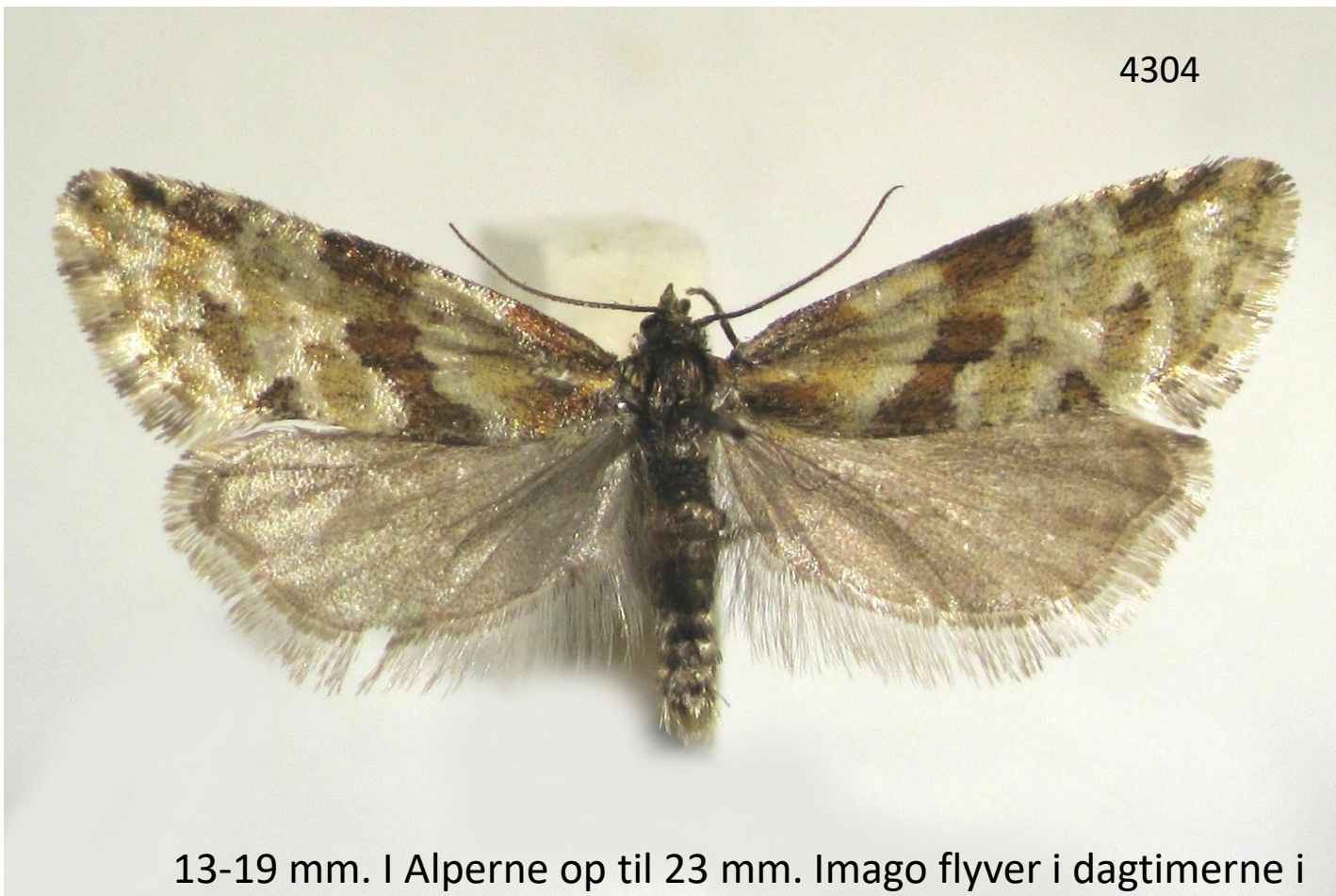
Aethes margaritana (Hw.)

Udbredt i hele Danmark, men findestederne tynder kraftigt ud mod nordvest. Nordgrænsen går gennem det sydligste Norge, Mellemsverige og det sydlige Finland. Udbredt i Europa.

Aethes deutschiana (Zett.)

4304

13-19 mm. I Alperne op til 23 mm. Imago flyver i dagtimerne i højmoser i juni-juli i bjergområder (boreoalpin), somme tider i antal. Kendt fra Norge, Sverige, Finland og Estland mod nord. I Tyskland er der et gammelt fund i Bayern. Larven lever i frøene af Sorttop (*Bartsia alpina*) og Eng-Troldurt (*Pedicularis palustris*) i august.

SUECIA TO
Masugnsbyn
UTM 34W.EV4582
25.6 .1998
Ingvar Svensson

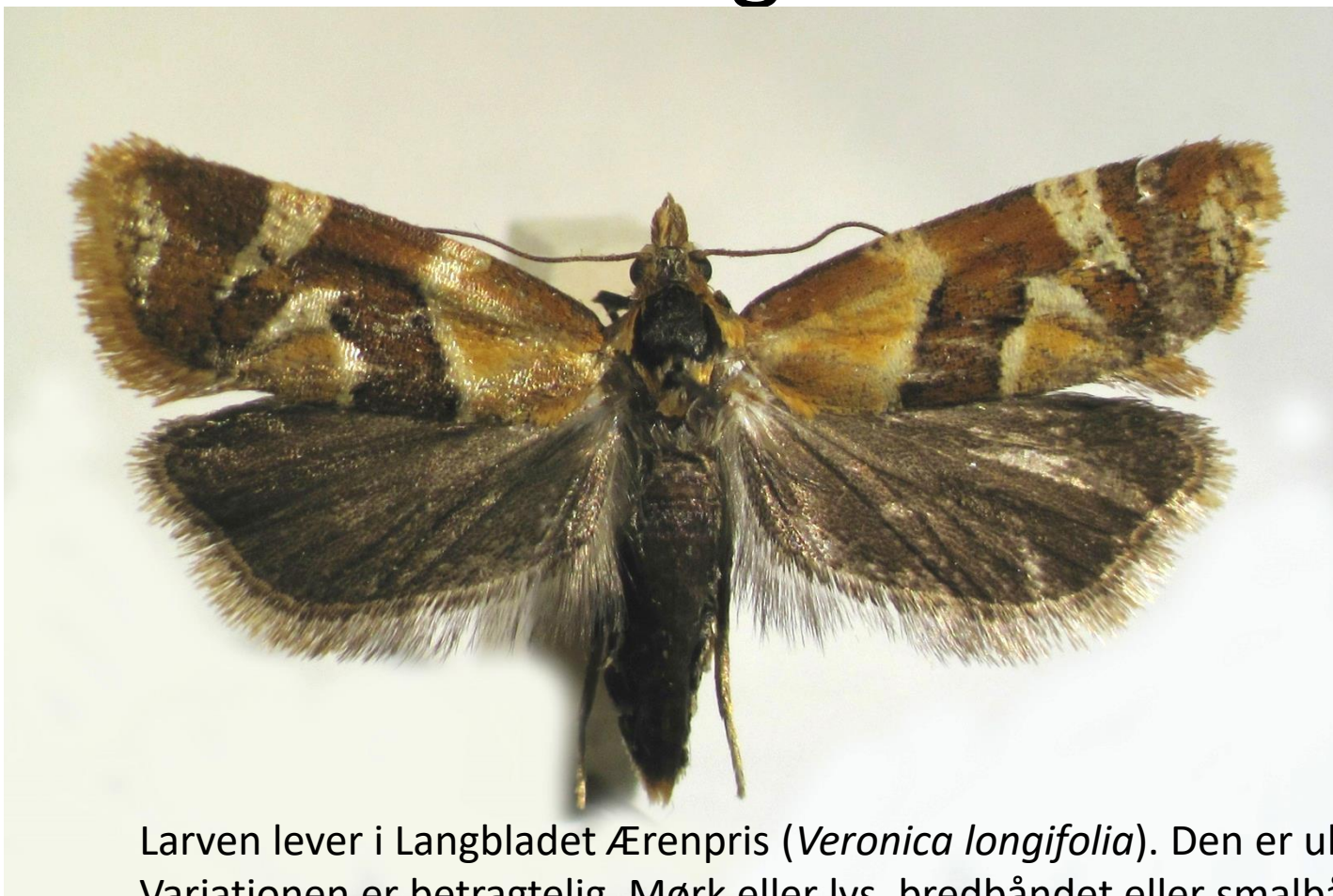
Aethes triangulana (Hw.)

SUECIA ND
Haparanda
UTM 35W LP6902
19.6 • 1998
Ingvar Svensson

11-18 mm. I Sydeuropa op til 23 mm. Imago flyver sidst på dagen omkring foderplanten til juni-juli, somme tider i antal.

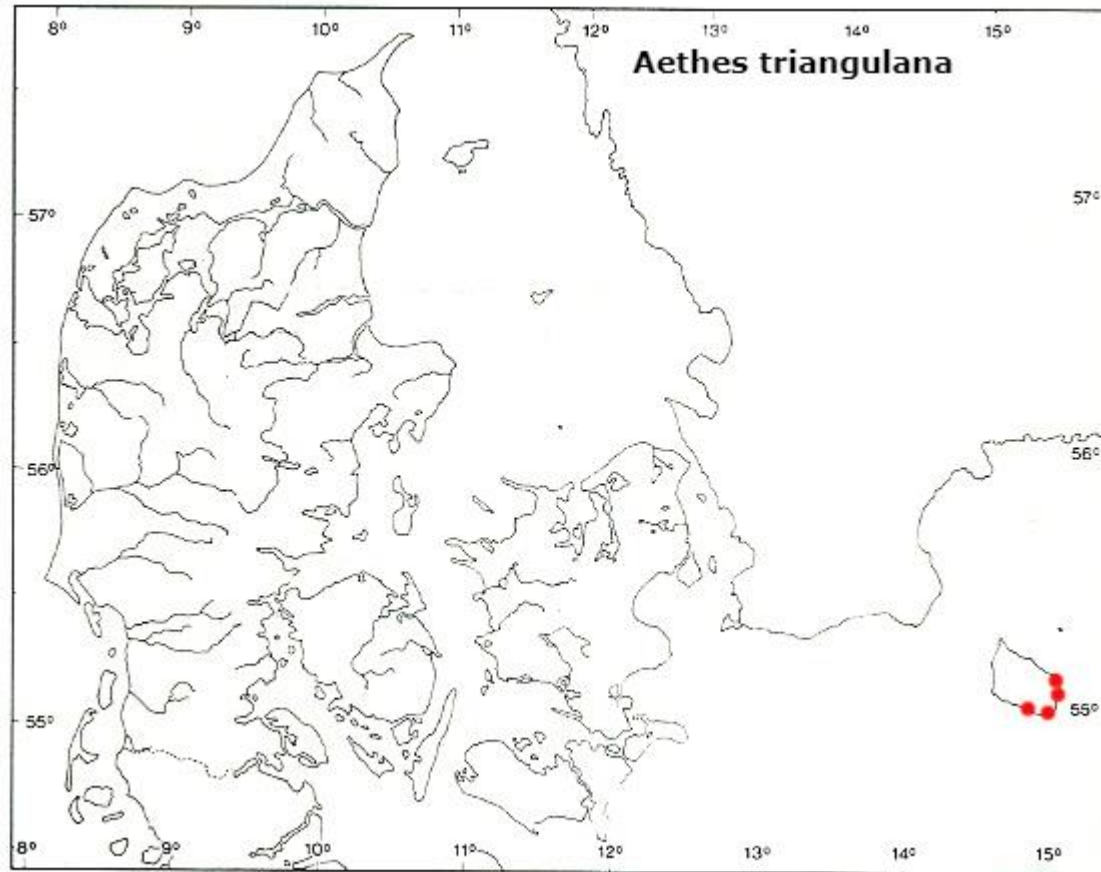
Aethes triangulana (Hw.)

Larven lever i Langbladet Ærenpris (*Veronica longifolia*). Den er ubeskrevet. Variationen er betragtelig. Mørk eller lys, bredbåndet eller smalbåndet.

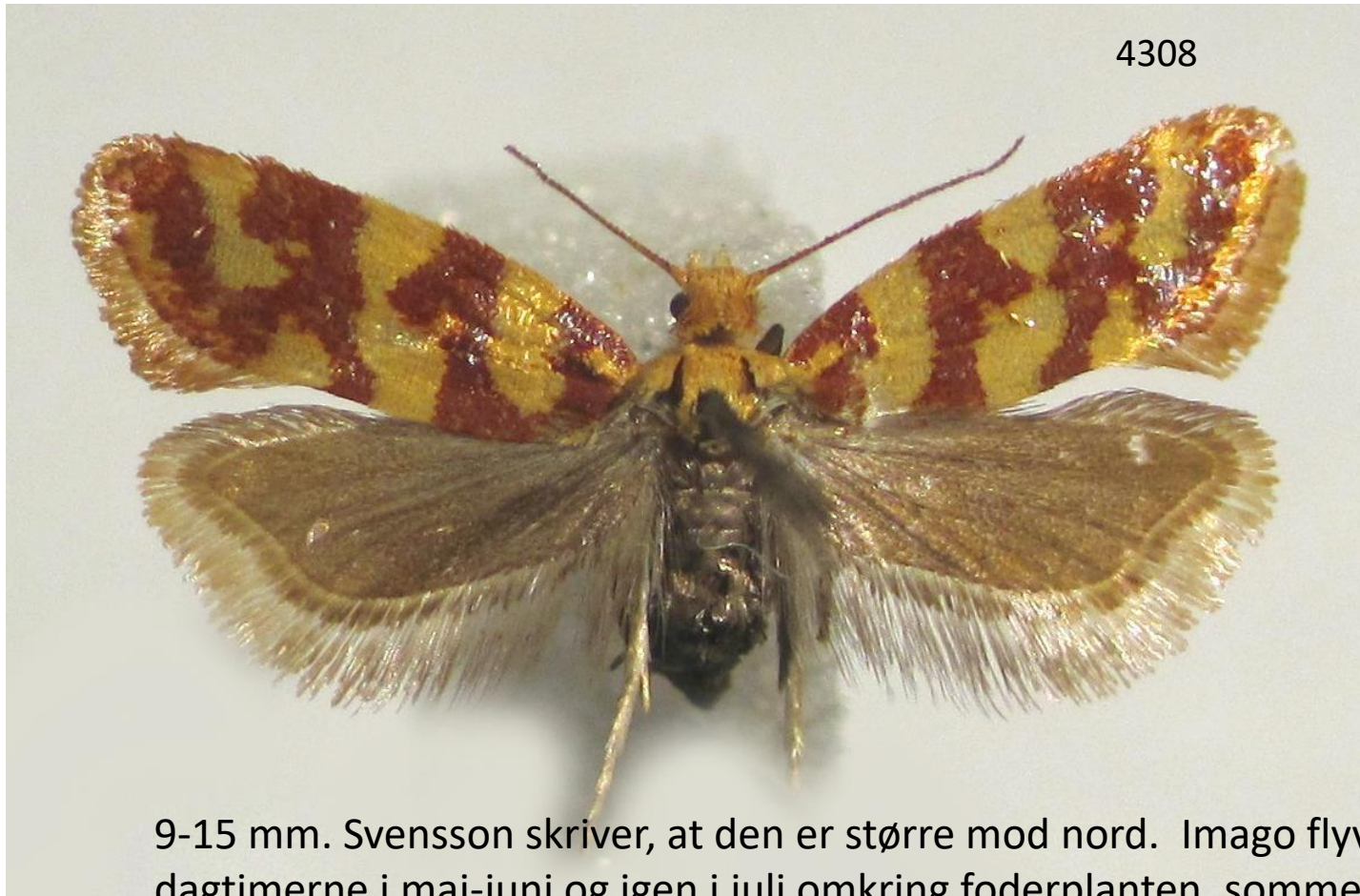
POLONIA
Białowieża
23°47'Q 52°41'N
31.5 .2000
Ingvar Svensson

Aethes triangulana (Hw.)

Første fund i Danmark er fra 2012. Siden er arten fundet i enkeltfund fra Dueodde, V-Sømarken, Grisby og Balka på Bornholm. Formentlig forløbere for en indvandring. Meget pletvist udbredt i Skandinavien. Mere almindelig i Finland. Kendt fra både Schleswig-Holstein og Nieder-Sachsen (ældre fund), men i øvrigt næsten ukendt. Udbredt først og fremmest i Østeuropa.

Aethes rutilana (Hb.)

9-15 mm. Svensson skriver, at den er større mod nord. Imago flyver i dagtimerne i maj-juni og igen i juli omkring foderplanten, somme dage i antal, andre dage - med samme vejrtype - manglende.

Dania NWZ:
Sanddobberne
3.8.1978 E.Palm

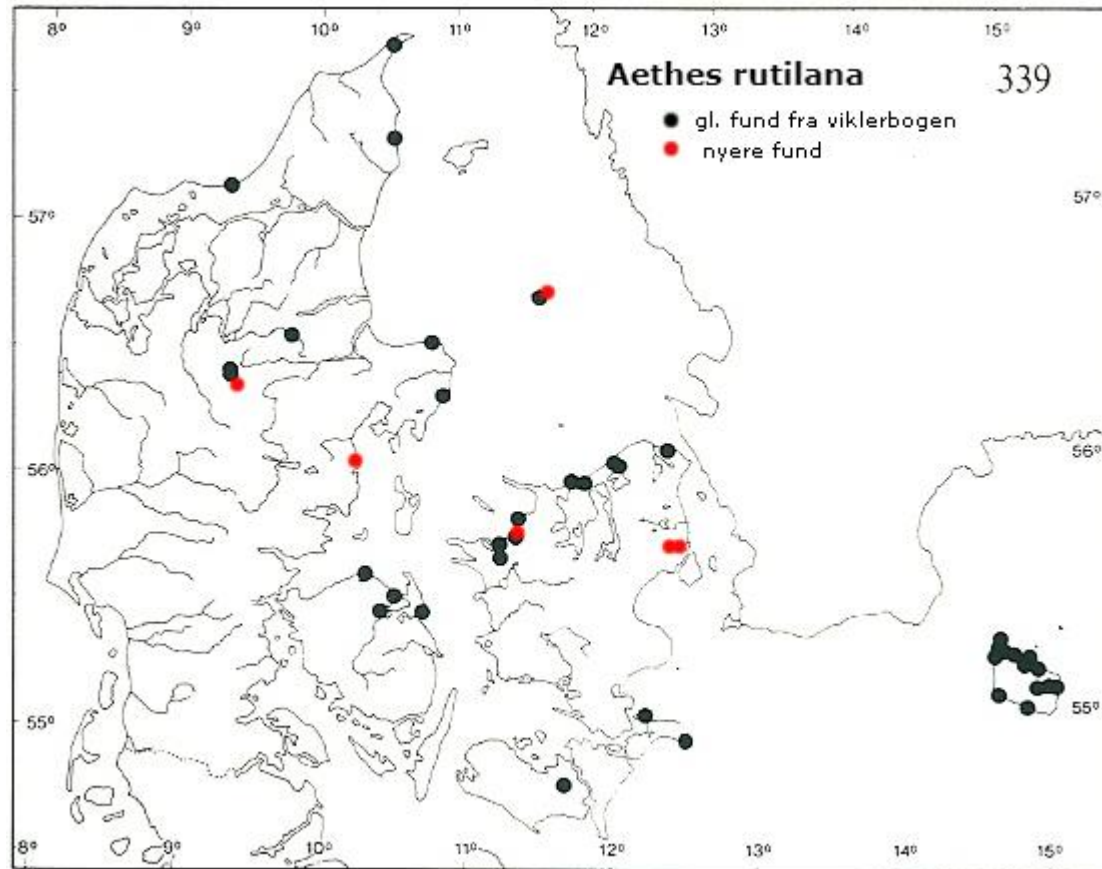
Aethes rutilana (Hb.)

**Dania NWZ:Eske-
bjerg Vesterlyng
17.7.1979 E.Palm**

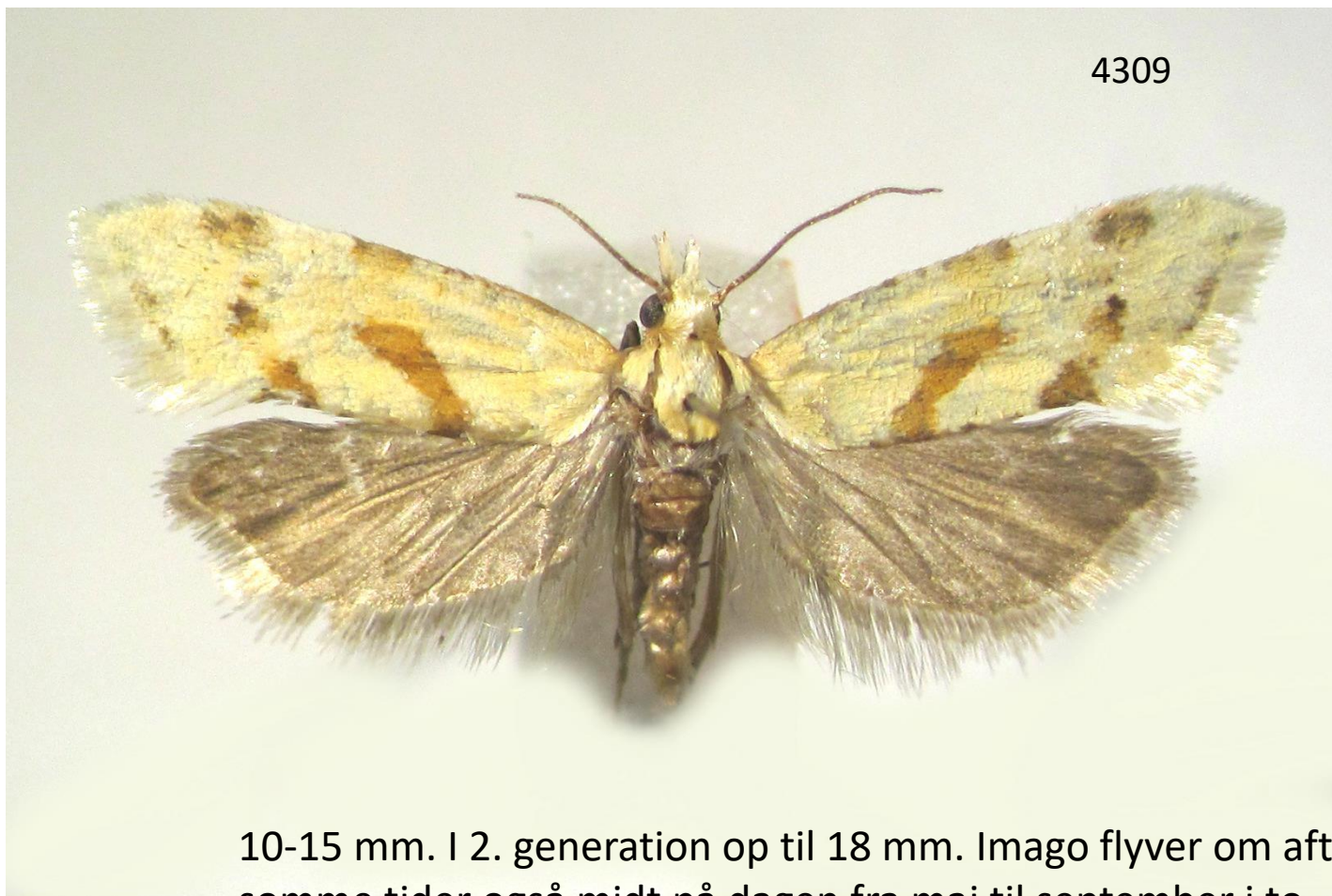
Larven lever mellem nålene på Ene (*Juniperus*) fra august.
Her overvintrer den og forpupper sig i maj.

Aethes rutilana (Hb.)

I Danmark er der flest i de østlige egne og arten mangler helt mod sydvest. I Skandinavien findes den højt mod nord, men ikke langs vestkysten. Også alle lande i Balticum. Ikke kendt fra Schleswig-Holstein.

Aethes smeathmanniana (F.)

10-15 mm. I 2. generation op til 18 mm. Imago flyver om aftenen, somme tider også midt på dagen fra maj til september i to generationer. Den kommer også til lys.

Dania NWZ Føl-
lenslev 4.8.2006
E. Palm leg.

Aethes smeathmanniana (F.)

**Dania: NEJ, NJ94
Lyngså Sønderklit
22.5.2014 E.Palm**

Dania, SJ, Vestermark,
Sdr. Sejerslev 13.5.2017

Aethes smeathmanniana (F.)

Larven lever fra september til april og igen i juni-juli i spundne blomster
Og frø af Røllike (*Achillea millefolium*), men også *Anthemis*, *Centaurea* mv.
nævnes som foderplanter.
Vidt udbredt og almindelig i Europa, også højt mod nord.

Dania: NEZ:
Melby Overdrev
21.5.2010 E.Palm

Aethes tesserana (D. & S.)

14-20 mm. Størst i Sydeuropa. Imago flyver sidst på dagen omkring foderplanterne. To kuld: Juni og sidst i juli-august.

**Dania: NWZ:Ebbe-
løkke/Lumsås
20.6.1979 E.Palm**

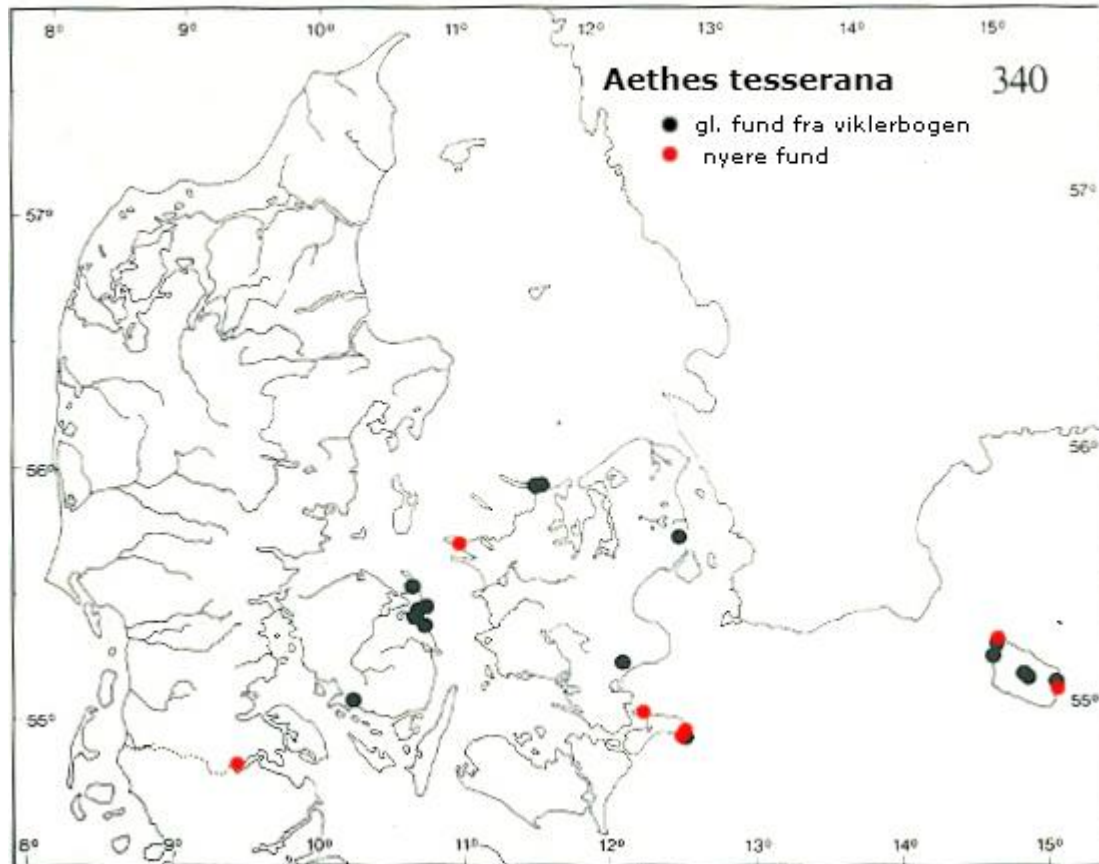
Aethes tesserana (D. & S.)

Dania: LFM:Møn
Høvblege
9.7.1982 E.Palm

Larven lever i rødderne af Høgeurt (*Hieracium*), Bittermælk (*Picris*) mv. fra september til april og igen i juni-juli. Temmelig variabel.

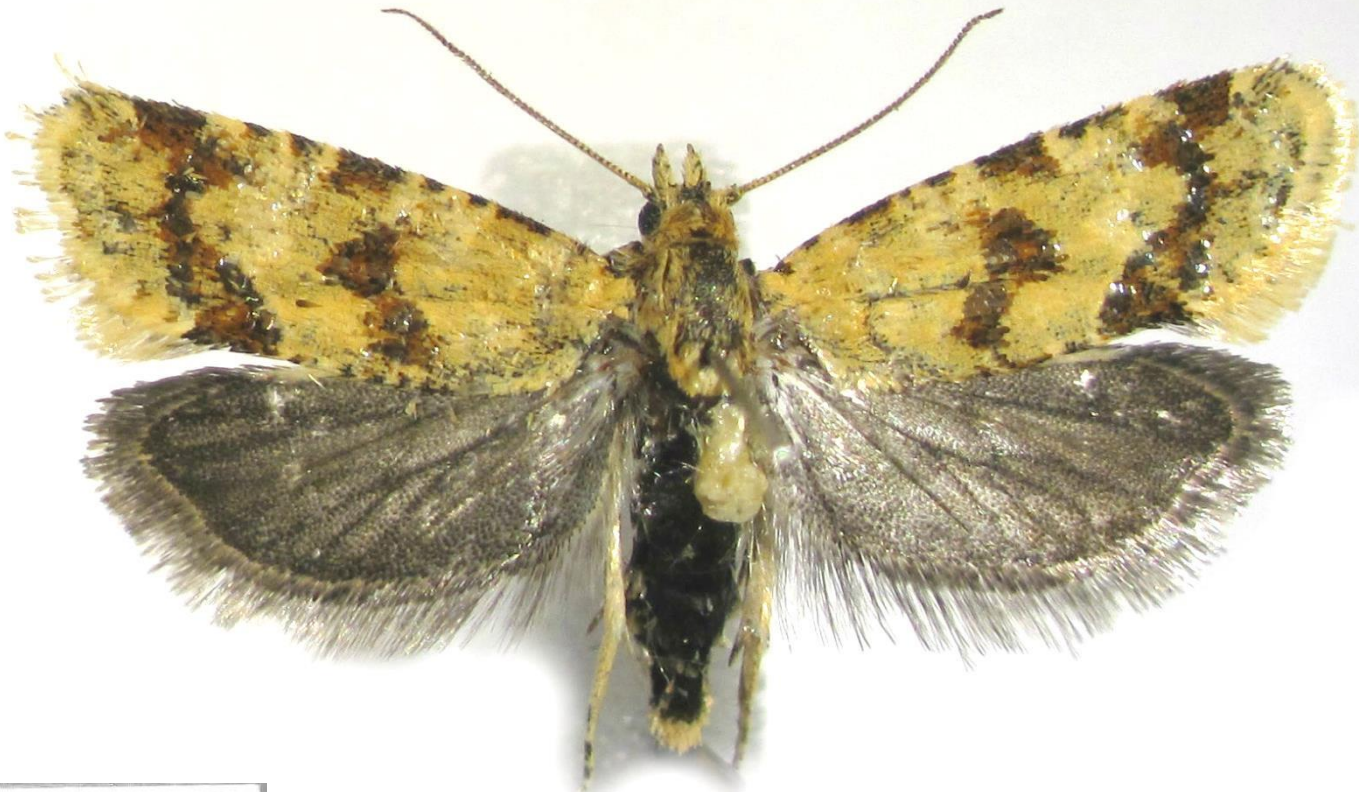
Aethes tesserana (D. & S.)

Arten er meget spredt i sin forekomst, men gerne til stede i antal, hvor den forekommer. I Danmark kun på Øerne og i Kollund Skov. I Sverige (sjælden og kun fundet i Skåne, Halland Småland, Bohus Län og i 2016 på Öland) og i Finland kun i de sydøstligste dele. Ikke i Norge. Europa.

Aethes sanguinana (Tr.)

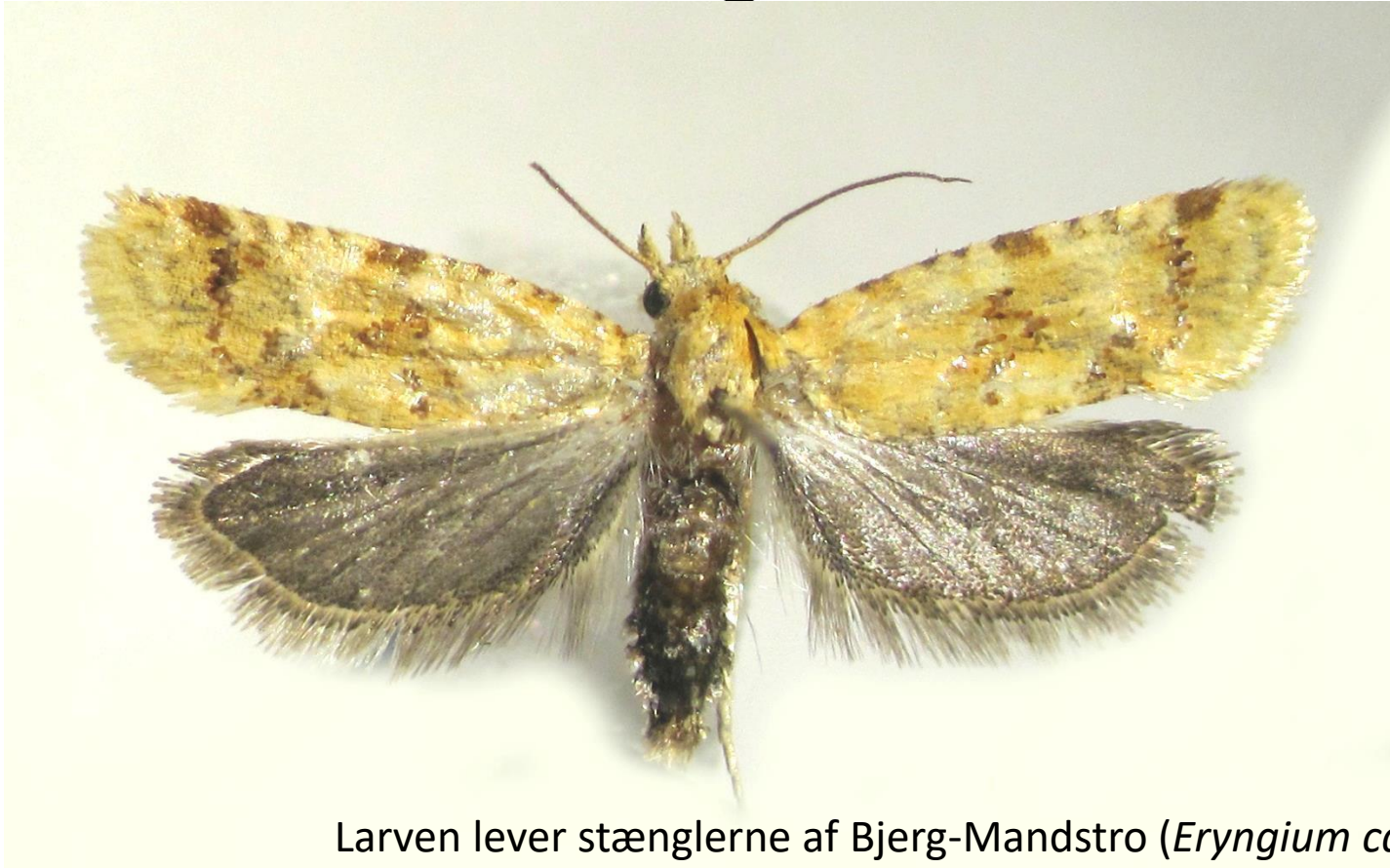
4313

France, 34 Herault,
Gignac
22.8.2014 E. Palm

13-18 mm. Imago flyver ikke meget, men kan findes enkeltvist sidst på dagen og om natten på lys. To kuld: Maj-juni og juli-august.

Aethes sanguinana (Tr.)

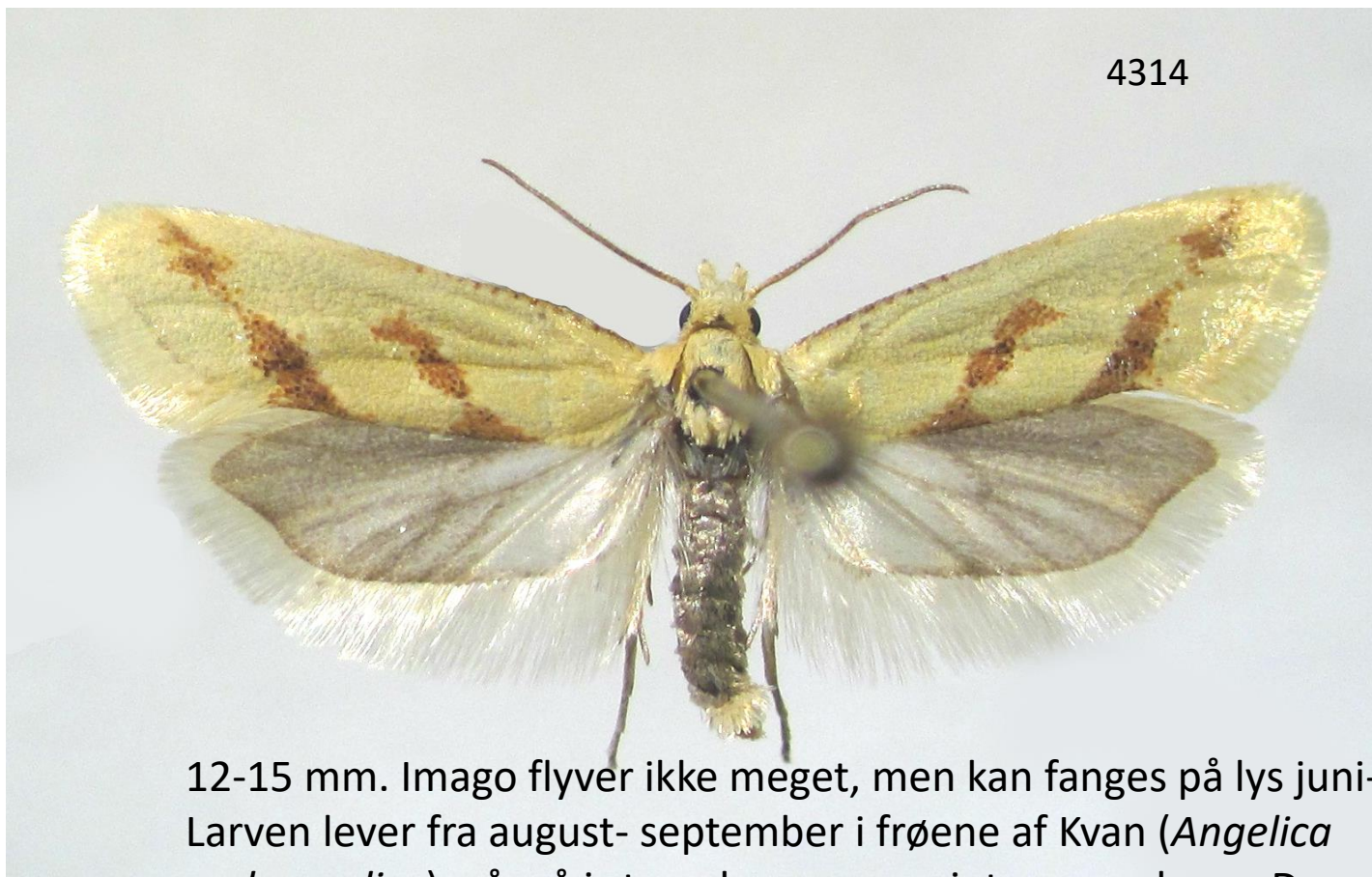
**France, Herault
(34) ; Gignac
15.7.2016 E.Palm**

Larven lever stænglerne af Bjerg-Mandstro (*Eryngium campestre*) fra september til marts og igen i juli. Temmelig variabel. Tegningen kan være svag eller kraftig.

Udbredt i Europa. Der er et gammelt fund i Nieder-Sachsen, men arten kendes i øvrigt ikke fra Tyskland.

Aethes dilucidana (Stph.)

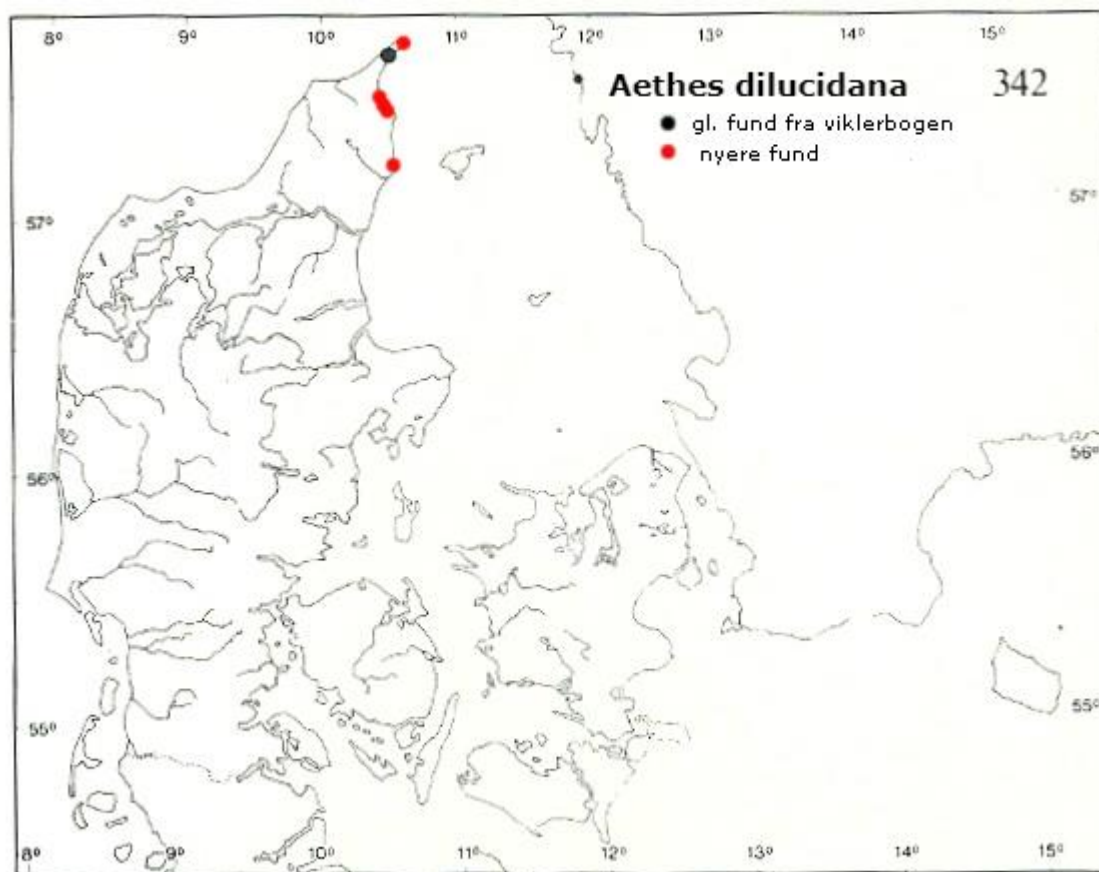
4314

12-15 mm. Imago flyver ikke meget, men kan fanges på lys juni-juli. Larven lever fra august- september i frøene af Kvan (*Angelica archangelica*), går så i stænglen og overvintrer som larve. Der er ingen synlige udgangshuller om vinteren. Når den skal puppe gnaver den næsten gennem stænglen, så udgangshullet bliver synligt.

Dania, NEJ
Bratten Strand
e.p. 5/5 2016
Strandkvan
S.B.Christensen

Aethes dilucidana (Stph.)

Arten er sjælden i Danmark, men har en fast bestand i det aller nordligste NEJ. I skandinaven kendes den rundt Kattegat og Skagerak. Desuden Letland, men ikke Finland. I Tyskland kun i de centrale og sydlige dele (4 delstater).

Aethes m. to striber, hvor den inderste ikke når fra kant til rand.

Aethes-arterne er meget ens og den bedste måde at bestemme dem på er på foderplanten. *A. dilucidana* (tv. øverst) har ingen antydning af den inderste tværlinje på kanten, linjerne

er lige, lidt ujævne i tykkelse, men klare og generelt smalle. *A. flagellana* (tv. nederst) har normalt ydre linje af mere jævn tykkelse, ikke smal på midten og somme tider også pletter langs frynserne. *A. bilbaensis* (th. øverst) er tydelig den mindste af arterne med tydelig tykkere brune tværlinjer og ofte brun forkant mod kroppen. *A. fennicana* (den Mellemeuropæiske form) (tv. nederst) ligner mest *dilucidana*, men tværlinjerne er mere uldne og ofte når den yderste linje heller ikke forkanten.

Aethes flagellana (Dup.)

4315

14-18 mm. Imago ses ikke ofte, men flyver omkring foderplanterne i juni-juli. Larven lever på Mandstro (*Eryngium*) fra september til maj. Den lever først i frøene, siden går den i stænglen, hvor den overvintrer og forpupper sig. Europa. I Tyskland findes den bl. a. ved Pevestorf i Nieder-Sachsen, hvorfra dette eks. er klækket.

NS GERMANY
Höhbeck
L: 29 Apr 2006
Eryngium campestre
Keld Gregersen

Aethes flagellana (Dup.)

France (12) Aveyron
Millau e.la.19.6.2010
kl.8.7.2010 E. Palm
Eryngium (gl. stængl.)

Variationen er stor. Når man kommer lidt længere sydpå er der ofte meget mere mørk tegning.

De gamle stængler kan ofte findes helt hen i juni, og hvis man blot tager dem med hjem, klækker arten fint.

Mod nord også kendt fra Letland.

Aethes beatricella (Wlsh.)

14-17 mm. Imago flyver om aftenen omkring foderplanten men ses ikke så ofte. Juni-juli.

Dania NWZ
Nekselø e.l. 8.5.,
Kl. 4.6.2009 E. Palm
Conium maculatum

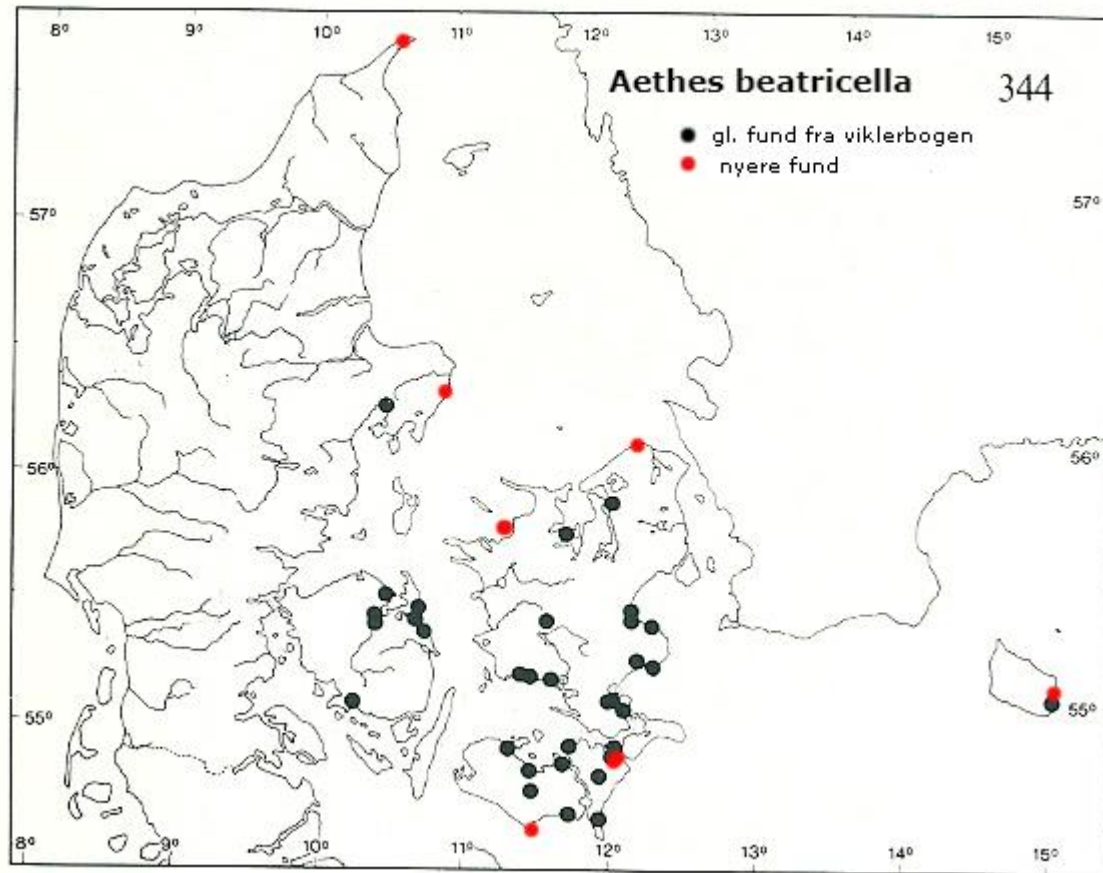
Aethes beatricella (Wlsh.)

**Dania NWZ: Tuse
Næs/Hønsehals
ex.l.22.4.1979, kl.
10.6.1979 E.Palm
*Conium maculatum***

Larven lever i frøene af Skarntyde (*Conium maculatum*) og går til overvintring og forpupning i stænglerne. Den er ofte meget selskabelig. Også andre skærmpplanter nævnes fra Europa.

Aethes beatricella (Wlsh.)

I Danmark kun kendt fra de østlige dele, i Jylland kun fra Kalø, Katholm Skov og Skagen. De fleste findesteder er langs kysten. I Sverige kun helt mod sydøst, langs kysten. Arten mangler i Norge og Estland. I Tyskland kun gamle fund fra Sachsen-Anhalt.

Aethes med to hele tværbånd

Også denne gruppe er lettest at bestemme når man kender foderplanten. *A. beatricella* (tv. øverst) har de bredeste og mest rødlige tværstriber.

A. deaurana (tv. nederst) (og *A. rubiginana*)

har orangerødt iblandet den gule grundfarve og *A. francillana* (th. øverst) har tværstriberne (specielt den yderste) mere nedliggende og

den er ofte også tydeligt smallere end hos de øvrige arter. *A. fennicana* (den finske form) (th. nederst) har mere sortbrune uregelmæssige, brede tværstriber, af og til forbundet med hinanden.

Aethes deaurana (Peyer.)

4318

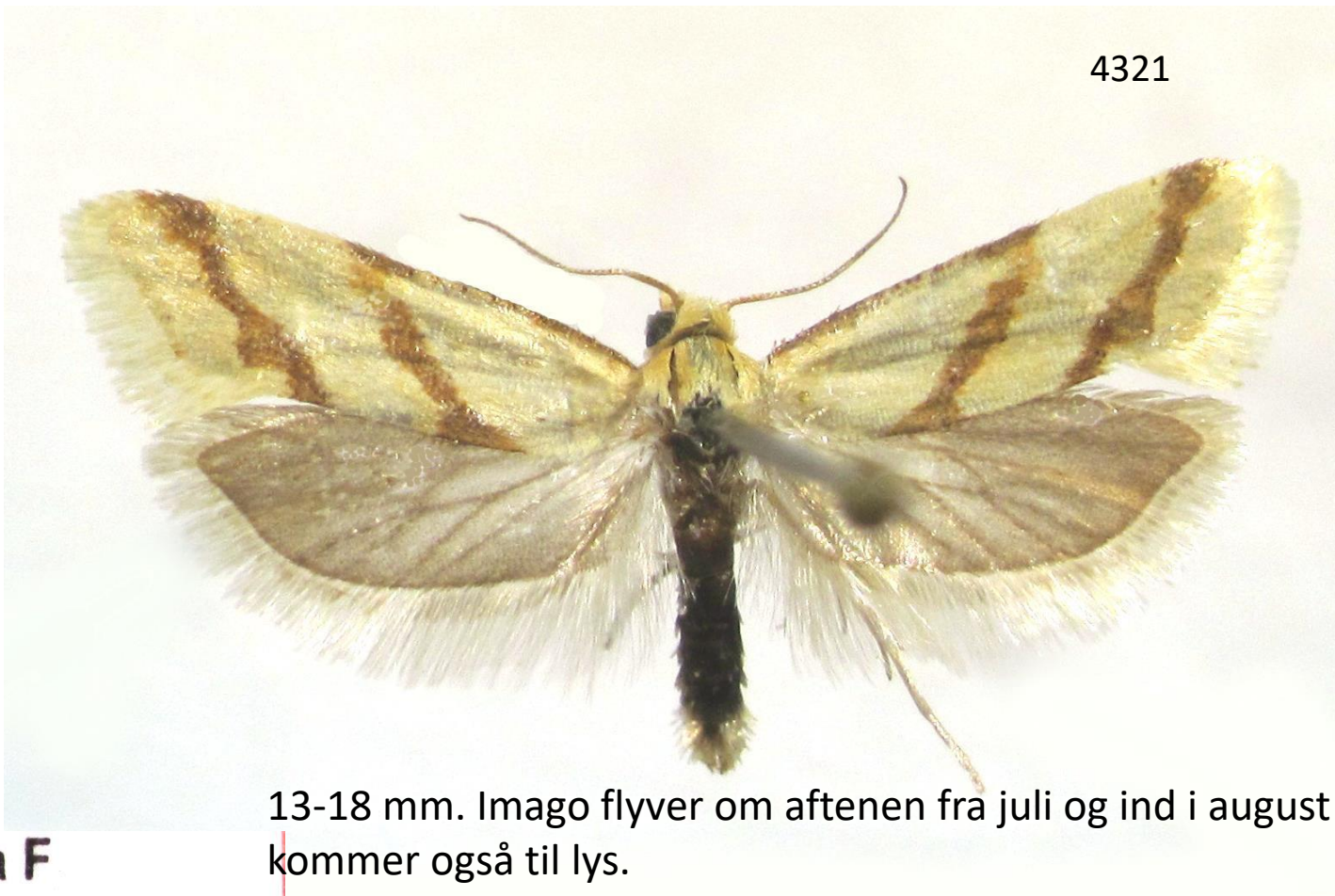

Coll. H. Roweck
SPANIEN: Mallorca
Port de Sóller
stems *Smyrnium olusatrum*
coll 17.04.2013
ex p. 20-31.04.2013
H. Roweck

15-19 mm. Imago er ikke meget flyvende, men fundet fra marts til juni, måske i 2 generationer. Larven lever i stænglerne af *Smyrnium olusatrum*, hvor den overvintrer og forpupper sig. (Vi har Lundgylden (*Smyrnium perfoliatum*) i Danmark.)
Fra den Iberiske halvø til Dalmatien. Algier og Syrien.

Aethes francillana (F.)

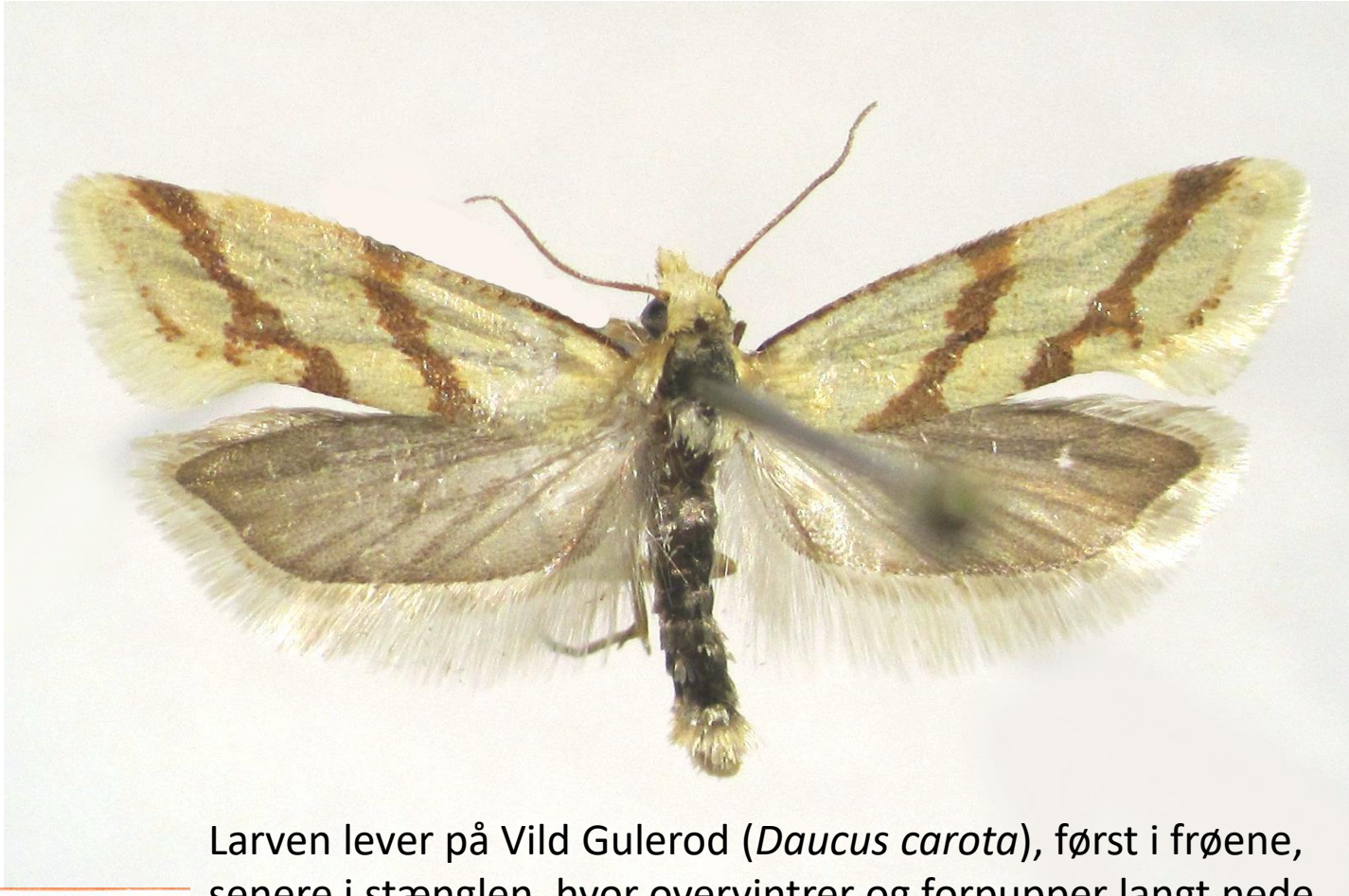
4321

13-18 mm. Imago flyver om aftenen fra juli og ind i august og kommer også til lys.

Dania F
Hverringe Klint
19.7.1975 E.Palm

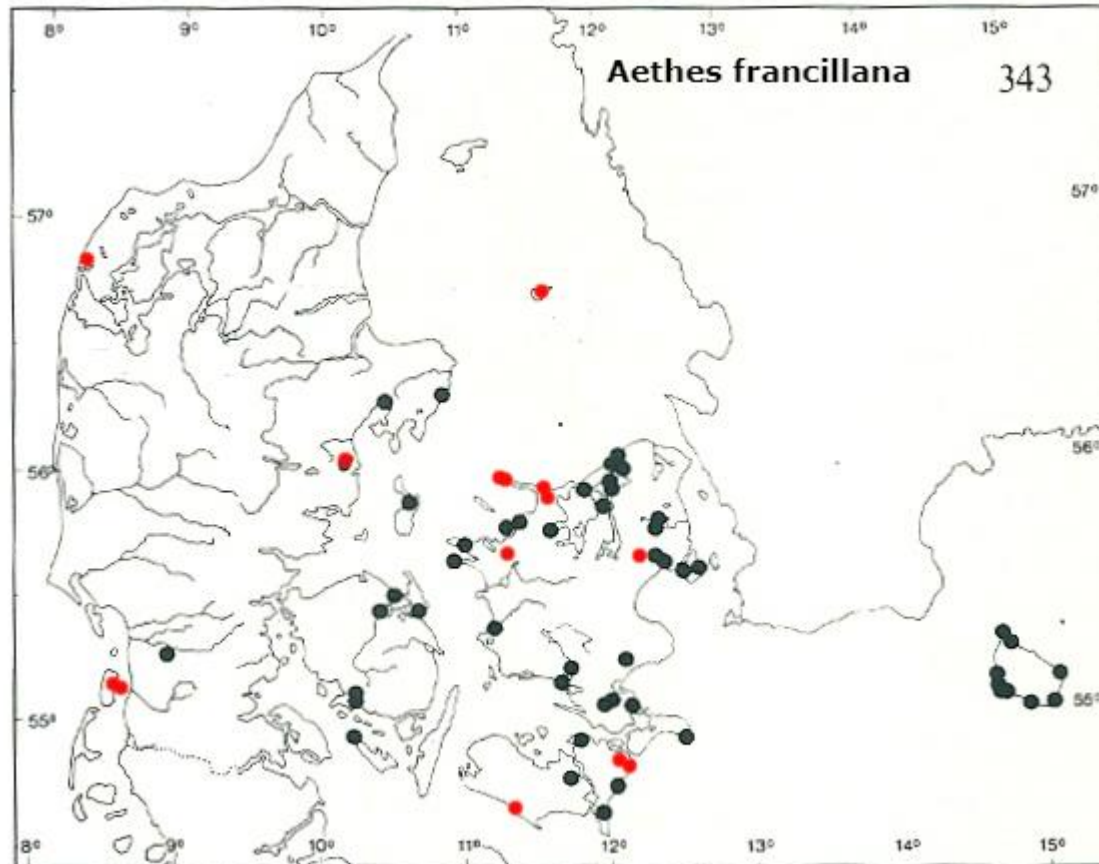
Aethes francillana (F.)

Larven lever på Vild Gulerod (*Daucus carota*), først i frøene, senere i stænglen, hvor overvintrer og forpupper langt nede i rodstocken. Hvis man tager larven ind for tidligt om foråret dør den.

Dania NWZ
Klint 15.7.2009
E. Palm

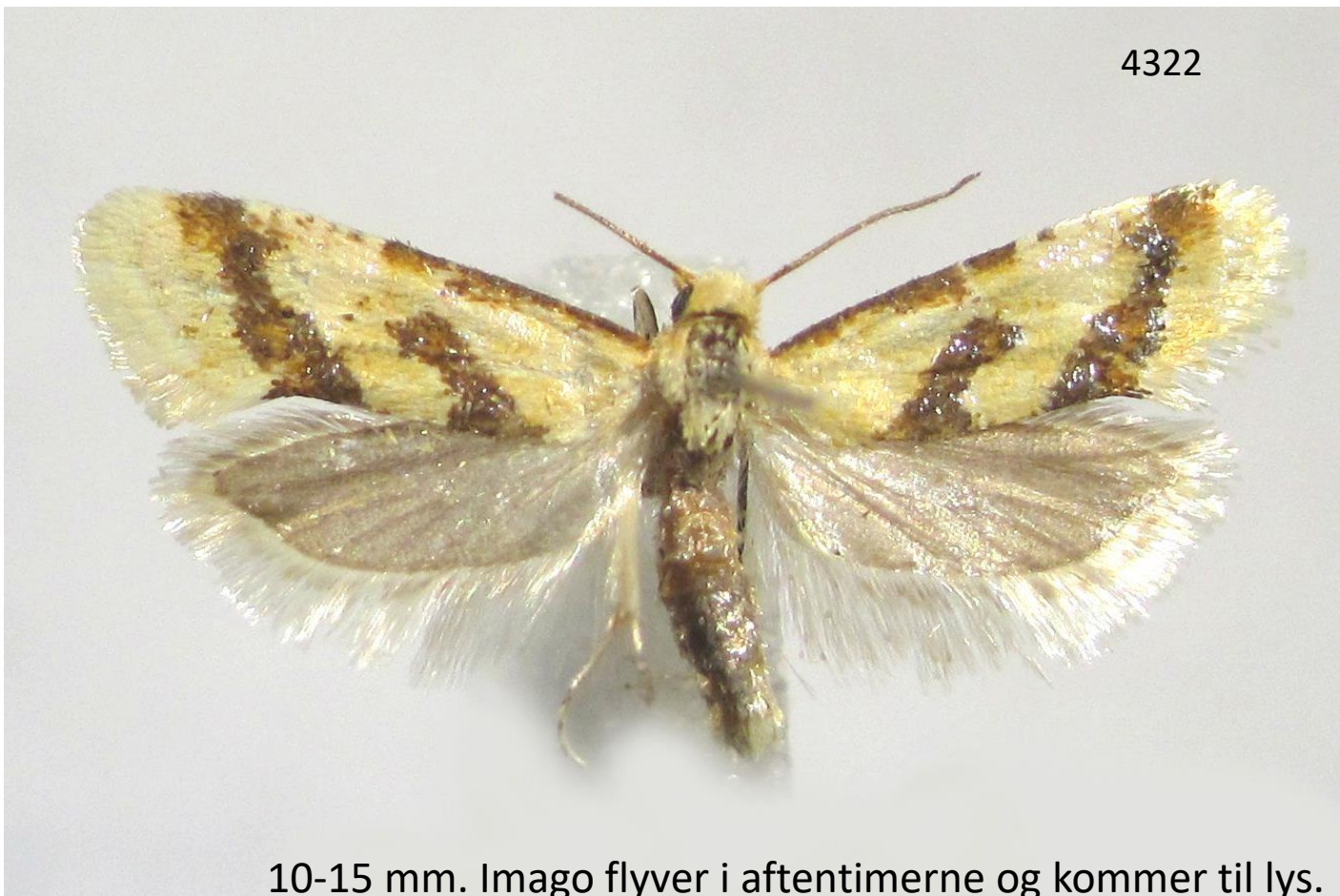
Aethes francillana (F.)

I Danmark udbredt i de østlige egne og ikke sjælden, men sjældent talrig. Isolerede fund i NWJ: Lodbjerg Klitplantage 1984 og SJ: Stensbæk Plt. i nyere tid dog også fundet på Rømø-dæmningen og ved Nr. Tvismark på Rømø (BeLy) I Sverige på sydøstkysten og i Finland kun på sydkysten. Balticum.

Aethes bilbaensis (Roess.)

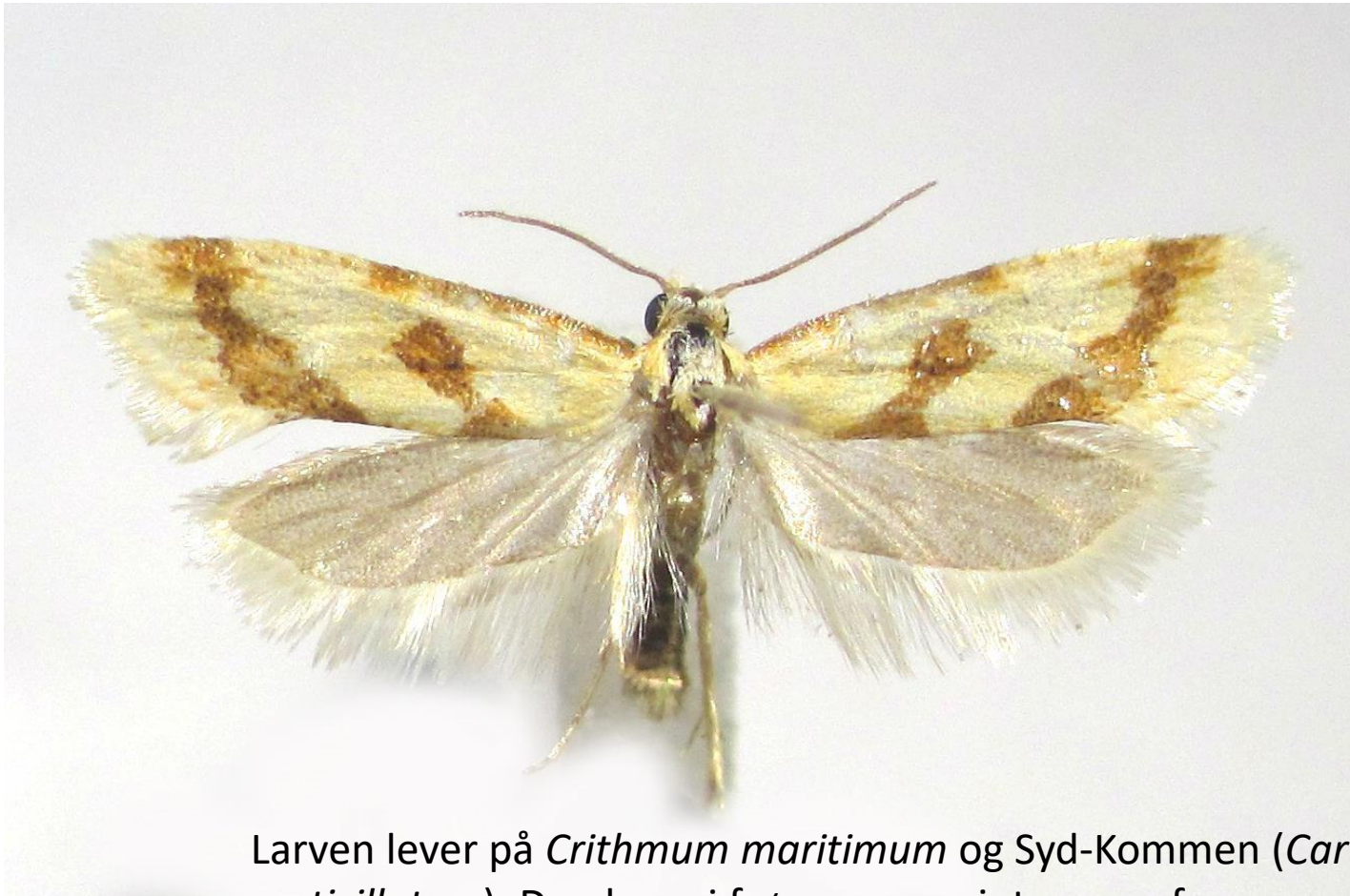
4322

10-15 mm. Imago flyver i aftentimerne og kommer til lys.

France, 34 Herault;
Gignac
27.8.2014 E.Palm

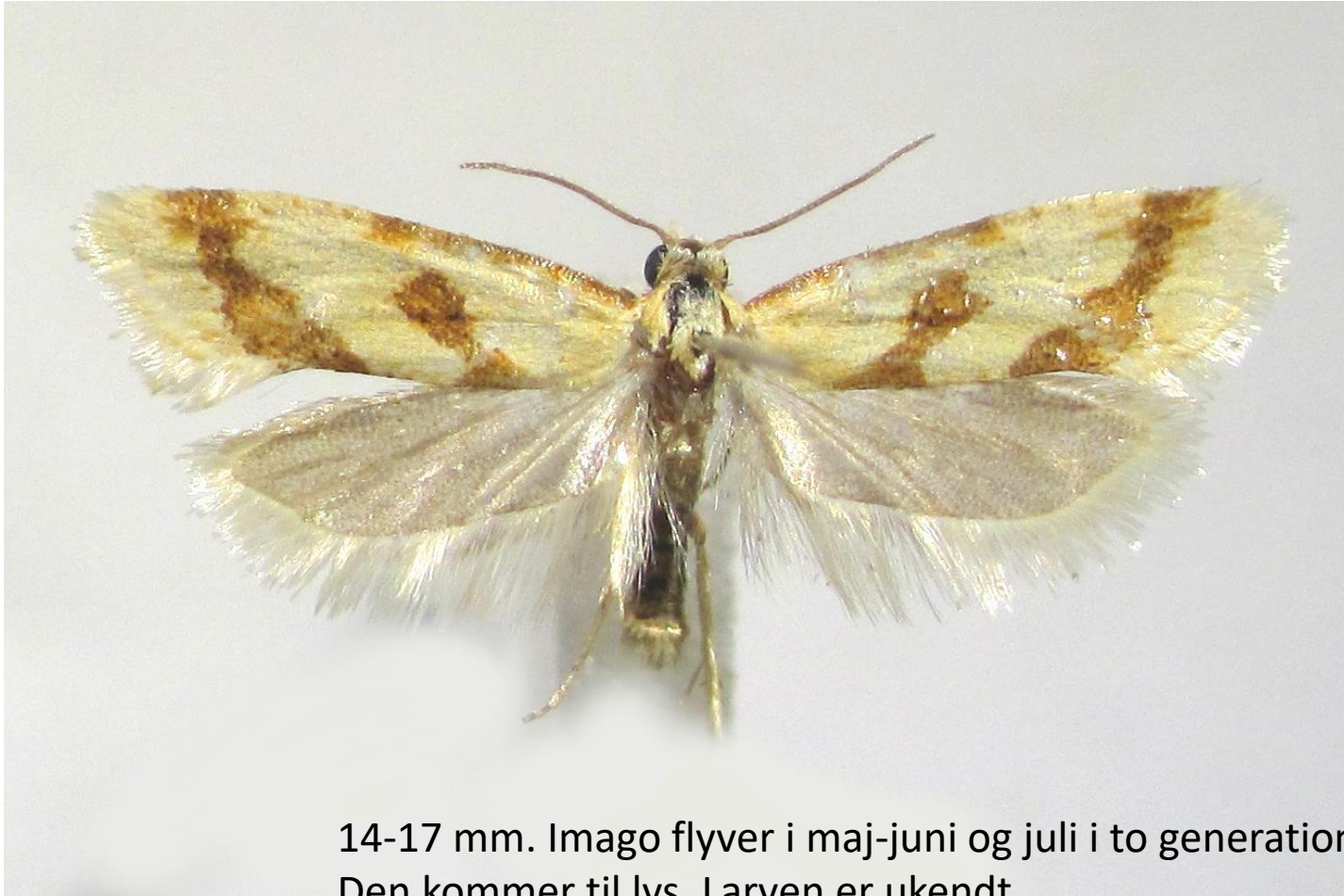
Aethes bilbaensis (Roess.)

Larven lever på *Crithmum maritimum* og Syd-Kommen (*Carum verticillatum*). Den lever i frøene, overvintrer og forpupper sig i stængel/rodstok. Første generation lever i blomsterne i juni. Udbredt og ikke sjælden i det meste af Sydeuropa.

Espania; León
Lorenzana
1.9.2015 E.Palm

Aethes tornella (Whls.)

14-17 mm. Imago flyver i maj-juni og juli i to generationer.
Den kommer til lys. Larven er ukendt.
Udbredt gennem det centrale Europa fra Spanien til Balkan.

Italia. Gaeta
13.V.65. NLW.

Aethes rubiginana

- Ho Klitplantage, 1 stk. 20.ix.-3.x.2009 (B. J. K. Nielsen). Indslæbt art. Arten er kendt fra den sydvestlige del af Middelhavsområdet inclusive Syd-italien, Sicilien og Malta.

Aethes fennicana (M. Hering)

4324

DANIA, LFM.PF46
Kramnitze e.la.
30.3.2012 U.Seneca
Kvan

13-15 mm. Imago flyver – meget lokalt - om aftenen omkring foderplanten i juni-juli(august). Larven lever på Strand-Kvan (*Angelica archangelica*), hvor den overvintrer og forpupper sig i de øvre dele af stænglen, ofte selskabeligt. Den kendes fra det centrale Europa og Frankrig. I Danmark kun fundet ved Kramnitze og ved Nexø på Bornholm.

Aethes "fennicana" (M. Hering)

Måske formen "adelaidae Toll"

4324a

DANIA, B, WA09
Balke str. e. la.1.10
2016, kl. 23.5.2017
Heracleum spondylium
E. Palm

På Bornholm findes en anden art/form, som lever på samme måde, men ikke på samme måde selskabeligt. Det er muligvis formen *adelaidae* Toll.

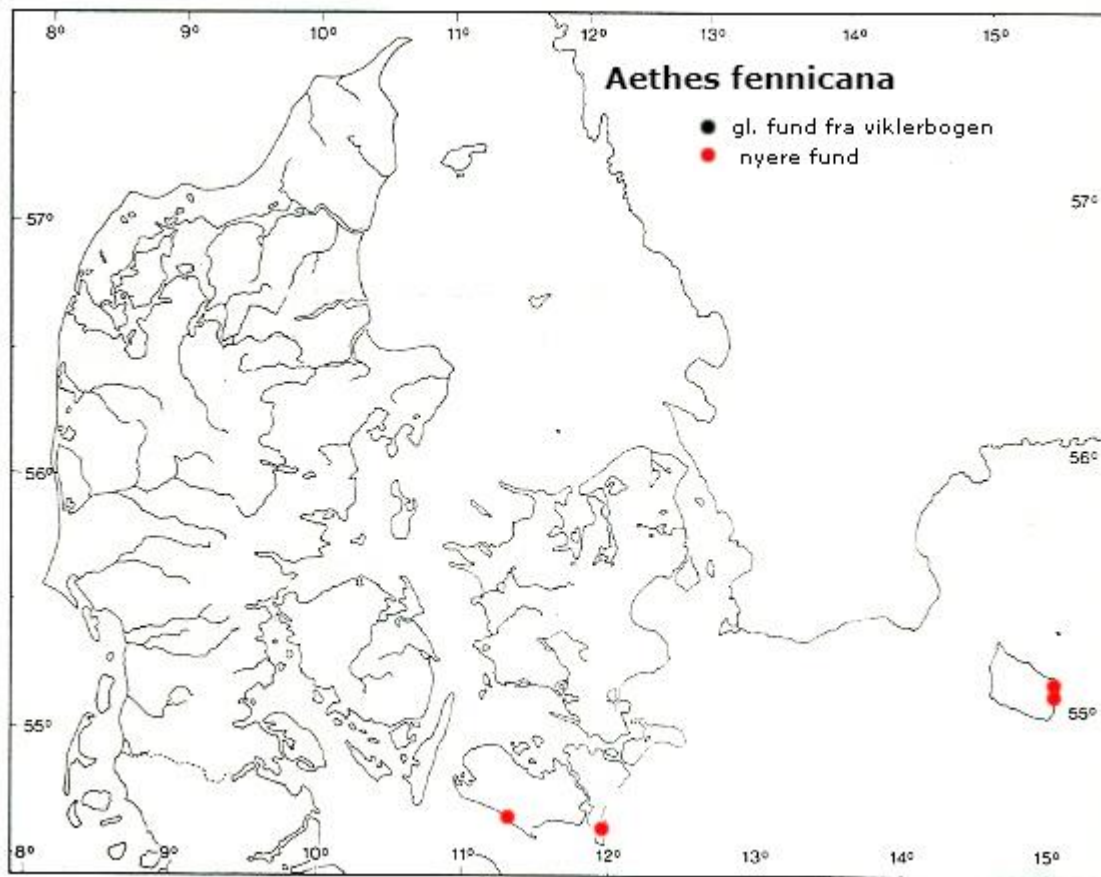
Aethes "fennicana" (M. Hering)

Her ses klækkede dyr fra Bornholm, siddende på stænglen, hvorfra den er klækket og en puppehud skudt ud gennem udgangshullet ved klækningen.

Aethes "fennicana" (M. Hering)

Nominatformen (Bornholm) forekommer langs østersøkysten (på begge sider) i Finland et godt stykke op mod Den Botniske Bugt. Formen, hvor begge bånd ikke når til kanten er fundet i Kramnitze (i stort antal) og på Bøtø. Kendt fra 3 delstater i Tyskland, men ikke mod nord.